SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com



СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 11, П'ЯТНИЦЯ, 16 БЕРЕЗНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 11, FRIDAY, MARCH 16, 2012 $1.00

Пам'ятаймо про Україну!

Конґрес Українців Канади офіційно відкрив Національне бюро

ОТАВА. – 2 березня у присутності понад 100 учасників, включно з членами дирекції Конґресу Українців Канади (КУК), духовенства, членів уряду, представників засобів масової інформації та членів українсько-канадської громади, було офіційно відкрите Національне бюро КУК в столиці Канади.

„Це дуже важлива подія для українсько-канадської громади, котра наполегливо працювала протягом останніх 120 років і досягла значних успіхів у запровадженні багатокультурности в Канаді, в галузі прав людини, а також останнім часом – в боротьбі з торгівлею людьми, – заявив президент КУК Павло Ґрод. – З плином часу ми довели, що можемо працювати з урядом у питаннях, що турбують нашу громаду, адресувати їх до уряду, і сьогоднішнє відкриття бюра є ще одним кроком на цій дорозі“.

Господарем церемонії була Оленка Решітник, координатор зв'язків з громадою при КУК. Відбулося традиційне українське привітання гостей: учасники українського танцювального ансамблю „Світанок“ з Отави піднесли П. Ґродові сіль і коровай.

Єпископ Української Православної Церкви о. Андрій Пешко, о. Стефан Войціховський, о. Кирило Микитюк та о. Ігор Охрімчук освятили національне бюро. Після освячення Єпископ А. Пешко подарував П. Ґродові ікону св. Миколая.

До гостей також промовляли президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, член уряду та голова Канадсько-Української парляментської групи дружби Роберт Сопук, який передав вітання від Міністерства громадянства, іміґрації та багатокультурности, а також від канадського уряду, член уряду та голова опозиції Нікол Турмел, член уряду округи Отава-Верньє Моріл Беленґер, який передав вітання від керівника Ліберальної партії Боба Рея, тимчасовий повірений у справах України при Посольстві України в Канаді д-р Михайло Хоменко.



Під час відкриття Національного бюра Конґресу Українців Канади (КУК) в Отаві (зліва): Посол України в Канаді Михайло Хоменко, президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій, президент КУК Павло Ґрод, Оленка Решітник, члени парляменту Роберт Сопук (голова Канадсько-Української парляментської групи дружби) і провідник опозиції Нікол Турмел. Фото: КУК

Світовий Конґрес Українців привітав Конґрес Українців Канади (КУК) з офіційним відкриттям нового бюра в Отаві. У привітанні зазначено:

„Відкриття національного бюра поряд з Парляментом Канади є важливою подією, зокрема з огляду на зусилля організації інформувати виборних посадових осіб, політиків та всеканадські неурядові організації про поточні події та підтримувати з ними зв'язок“.

Було розрізано стрічку за участю представників канадського уряду, духовенства, СКУ та уряду України.

Після офіційної частини усіх було запрошено на прийняття з українською музикою.

Спонзорували подію „Bridgehead coffee and True Loaf bread“.

Екзекутивним директором Національного бюра КУК призначено Тараса Залуського.

Конґрес Українців Канади

Канада обговорює українські виклики

Мар'яна Драч

ОТАВА, Канада. – Комітет у закордонних справ нижньої палати канадського парляменту на початку березня провів слухання щодо України, а згодом у канадській столиці 7-8 березня відбулася міжнародна конференція „Україна на перехресті“. Колишній директор відділу зв'язків із громадськістю Канадської комісії з прав людини, а нині одна з активісток Канадського комітету на захист демократії в Україні Оксана Башук-Гепберн була присутня на цих слуханнях.

Канадських політиків від влади та опозиції найбільше турбує доля ув'язненого українського експрем'єра Юлії Тимошенко. Раніше Прем'єр-міністер Канади Стівен Гарпер звернувся з листом у цій справі до українського Президента.

„Виглядає, що Віктор Янукович не прислуховується ані до европейського, ні до північноамериканського, ні взагалі до демократичного світу у цій справі. І тут є побоювання, що будуть неґативні наслідки“, – вважає О. Башук-Гепберн.

На слуханнях лунали заклики підтримати громадянське суспільство України та активно стежити за виборами до Верховної Ради у жовтні. Якщо під час Помаранчевої революції Канада надіслала в Україну півтори тисячі спостерігачів, то тепер О. Башук-Гепберн очікує, що ця цифра може становити близько тисячі осіб.

За її оцінкою, канадські політики ще не мають чіткої відповіді на запитання, як краще сприяти демократичним процесам в Україні. Сама ж вона, виступаючи на конференції в Оттаві „Україна на роздоріжжі“, закликала знайти новий підхід.

„Ні добровольці, які приїдуть спостерігати, ні сама українська спільнота не дадуть собі ради, якщо при владі є люди, які хочуть використати для себе, для своєї кишені, для своєї політичної сили державні структури. Тут потрібен розум і сила багатьох-багатьох складових частин. А найважливіше – демократичних держав“, – вважає колишній керівник Канадської комісії з прав людини.

Радіо „Свобода“

СБУ допитує київських соціологів

КИЇВ. – 14 березня заступник директора Інституту соціології Академії Наук України Євген Головаха повідомив, що Служба безпеки України викликала на допит весь склад Вченої ради інституту.

Д-р Є. Головаха також передав копію листа від СБУ, в якому написаний „розклад“ допитів всіх вчених-соціологів, серед яких – Микола Шульга, Микола Чурилов, Олександер Вишняк та ще півтора десятки осіб.

У листі старшого слідчого Третього відділу Першого управління СБУ М. М. Дишлюка, йдеться, що „явка є обов'язковою. У разі неявки без поважних причин можливий примусовий привід“, а при наявності підстав – притягнення до адміністративної або до кримінальної відповідальності.

„Такого ще не було у світовій практиці – викликати на допит всю Вчену раду. Можливо, в сталінські часи вчені ради розстрілювали по ночах, але ось так, викликати на допит в нібито европейській країні у XXI столітті, гадаю, просто неможливо“, – наголосив д-р Є. Головаха. Він обурився, що науковців викликає навіть не міліція, а саме СБУ.

„Вони хочуть залякати вчених. Чому цей слідчий з СБУ не прийде поговорити з вченими? Він хоче насолоджуватися своїм всесиллям та страхом вчених? Я учасник цього руху „1 грудня“, сьогодні маю зустріч із іншими та хочу сказати: нас же скоро будуть пакувати пачками“, – заявив вчений.

Водночас, як пише журналіст Валерій Калниш у своєму „Facebook“, у телефонній розмові Є. Головаха зазначив, що вже перебуває у приміщенні СБУ, що в Аскольдовому провулку Киева.

„Прийшов на допит. Веселиться, каже, що викликати викликали, але не приймають – 45 хвилин чекає на допит у коридорі. При цьому злий: „В історії людства не було такого, аби всю Вчену раду викликали на допит в КДБ", – пише В. Калниш.

Тим часом в СБУ прокоментувати факт виклику Вченої ради Інституту соціології на допит не змогли.

УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Дружина Ю. Луценка оскаржила вирок

КИЇВ. — Захисник Ірина Луценко 12 березня подала апеляційну скаргу на вирок Печерського районного суду Києва, винесений 27 лютого 2012 року її чоловікові екс-міністрові внутрішніх справ Юрієві Луценкові. У своїй скарзі І. Луценко звертає більше увагу не на юридичні тонкощі винесеного вироку, а на характеристику свого підзахисного як особистости та на стан здоров'я Ю. Луценка. До скарги І. Луценко додала копії всіх висновків медичних комісій Міністерства охорони здоров'я, які оглядали Ю. Луценка протягом його перебування у Лук'янівській тюрмі. Минулого тижня апеляційну скаргу на вирок Печерського районного суду вже подали адвокати Олексій Баганець та Ігор Балик. *(Бі-Бі-Сі)*

Вирок Ю. Луценка оскаржили

КИЇВ. — Адвокат екс-глави Міністерства внутрішніх справ Юрія Луценка Олексій Баганець оскаржив в Апеляційному суді вирок Ю. Луценкові, оголошений Печерським районним судом Києва. Про це 7 березня повідомила пресслужба „Народної самооборони". „Ми повністю розгромили той вирок, який винесений судовою колеґією на чолі з суддею Сергієм Вовком. І сьогодні вже ми вручили цю апеляцію Печерському судові", – повідомив О. Баганець. За його словами, він не чекав останнього дня подання апеляції, тому подав скаргу 7 березня. 27 лютого Печерський районний суд Києва визнав Ю. Луценка винним у скоєнні посадових злочинів і засудив до чотирьох років позбавлення волі з конфіскацією майна. *(„Українська правда")*

Митрополита УПЦ МП відвідав Глава УГКЦ

КИЇВ. — Митрополит Української Православної Церкви Московського патріярхату (УПЦ МП) Володимир у лікарні, де на даний час проходить реабілітацію, прийняв Главу Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) Святослава Шевчука. Про це повідомила 10 березня прес-служба УПЦ МП. У ході зустрічі, Патріярх Святослав розповів про життя УГКЦ на сучасному етапі. Також глава УГКЦ передав Володимирові факсимільну копію Бучацького Євангелія XIII ст. На завершення, Святослав висловив сподівання на скорішу зустріч з Митрополитом Володимиром у Києво-Печерській Лаврі та побажав йому якнайшвидшого одужання, зокрема зазначивши: „Нехай Господь береже Вас для нас і дарує Вам здоров'я". *(„Газета по-українськи")*

За амнестію Ю. Тимошенко і Ю. Луценка

КИЇВ. — Народний депутат, провідник партії „Фронт змін" Арсеній Яценюк вніс до Верховної Ради проєкт закону „Про амнестію у 2012 році". Закон дасть змогу виправити викривлення чинної кримінальної і судової системи у відношенні до людей, які відбувають покарання за малозначущі злочини, а також поставить крапку в питанні політичних переслідувань екс-прем'єра Юлії Тимошенко та екс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка. Законопроєкт зареєстровано у парляменті 13 березня. Законопроєкт А. Яценюка пропонує зменшити кількість осіб, які відбувають покарання в місцях позбавлення волі та не становлять значної суспільної небезпеки, зокрема неповнолітніх, вагітних, осіб похилого віку, інвалідів. Зокрема йдеться про ст. 365 Кримінального кодексу України , яка, згідно з резолюцією Парляментської асамблеї ради Европи, є занадто широкою в застосуванні й, по суті, дозволяє криміналізацію звичайних політичних рішень. Таким чином, законопроєктом пропонується поширити дію закону про амнестію у 2012 році на осіб, засуджених за ст. 191, 365 Кримінального кодексу України, за якими, серед іншого, засуджені Ю. Тимошенко та Ю. Луценко. Окрім того, проєкт закону передбачає внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінально-процесуального кодексу України та закону України „Про застосування амнестії в Україні", які дадуть змогу визнати осіб, звільнених на підставі акту амнестії, як таких, що не мають судимости. Як наслідок, такі особи володітимуть повним обсягом прав та повноважень, зокрема й правом бути висунутим кандидатом у народні депутати України та бути обраним за результатами виборів у жовтні 2012 року. *(УНІАН)*

Захищаючи право жінок на участь у владі

1 березня голова Верховної Ради Володимир Литвин в інтерв'ю телекомпанії „Рада" заявив, що близько 30 законопроєктів щодо квот представництва чоловіків і жінок в органах влади, які надійшли на розгляд в парляменті, суперечать положенням Конституції про рівність усіх перед законом незалежно від статі, віросповідання або за іншими ознаками. В. Литвин сумнівається в доцільності законодавчого визначення квот представництва жінок в органах державної влади. Він висловив сумнів у виконанні відповідного законодавства в разі його прийняття. „Але суспільство не буде виконувати, якщо ми не позбудемося того, що у нас є вже традицією і, в принципі, воно входить у християнську ментальність, згідно з якою чоловік – це вища істота, тому що жінка створена була з ребра Адама. Відповідно вона вже стоїть на нижчому щаблі", – сказав він. В. Литвин повідомив, що в 1970-1980-их роках жінки в парляменті складали близько 40 відс. загальної кількости депутатів, а в діючому скликанні – менше 8 відс. На його думку, представництво жінок в органах влади зменшується в залежності від рівня влади.

З цього приводу 7 березня до „Свободи" надійшла копія листа до В. Литвина від провідниць ряду громадських організацій, яку вміщено нижче.

Шановний пане Голово Верховної Ради України!

Ми, активістки жіночих громадських організацій, які підписалися нижче, висловлюємо своє різке обурення з приводу Ваших висловлювань 1 березня цього року. Тоді, пояснюючи своє неґативне ставлення до законопроєктів щодо впровадження гендерних квот, Ви дозволили покликатися на „традицію і християнську ментальність, згідно з якої чоловік – це вища істота, оскільки жінка створена була з ребра Адама, відповідно вона вже стоїть одразу на нижчому щаблі. Я вважаю, що повинен діяти природний принцип, а не просто примус у вигляді відповідного закону".

Ми заявляємо свій категоричний протест проти такого ставлення до ролі жінок у політиці та суспільстві загалом. Подібні заяви з вуст Голови Верховної Ради України є цілковито неприпустимими з кількох причин.

По-перше, безпосередньо апелюючи до положень Старого Завіту (складової Біблії, священної книги Християнства) при обґрунтуванні законодавчих рішень, Ви грубо порушили ст. 35 Конституції України, згідно з якою „Церква і релігійні організації в Україні відокремлені від держави". Тому подібні арґументи є цілковито неприйнятними під час обговорення законодавчих ініціятив керівником парляменту.

По-друге, ганебно, коли Ви – учений, фаховий історик, доктор наук, академік та віце-президент Національної Академії Наук України, не бачите різниці між антропогонічними мітами та історичними фактами, і замість раціонального обґрунтування своєї політичної позиції вдаєтеся до примітивного маніпулювання релігійними почуттями громадян.

По-третє, у своєму висловлюванні Ви – керівник вищого законодавчого органу держави – відкрито порушили Закон України „Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в Україні" (який, до речі, був ухвалений за Вашої безпосередньої участи – як депутата та Голови Верховної Ради України), оскільки поставили під сумнів сам підставовий принцип гендерної рівности, який лежить в його основі. Саме у цьому документі у ст. 1, як Ви мали б знати, є чітке визначення позитивних дій, до числа яких належать і виборчі квоти.

Ви, державний посадовець найвищого рівня, дозволили собі висловлювання, яке суперечить міжнародним зобов'язанням України як держави, яка ще у 1981 році ратифікувала Конвенцію ООН „Про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок", а також підписала низку інших міжнародних документів стосовно всебічного впро-

(Закінчення на стор. 15)

Чи є Україна европейською державою?

Мирослав Маринович

Відповідь на винесене в заголовок запитання, виявляється, не така вже й однозначно стверджна. У цьому переконують публічні висловлювання цілої низки найвищих посадових осіб нашої держави, зокрема на адресу жінок, які цілковито приголомшують сучасних европейців.

Пригадується, ще Президент Леонід Кучма, виступаючи на прес-конференції в Італії, принизив усе українське заробітчанське жіноцтво, заявивши, що „порядні жінки сидять вдома, а повії по закордонах роз'їжджають".

Згодом Президент Віктор Янукович у своїй передвиборчій кампанії стверджував, що „якщо вона жінка – то має йти на кухню і там показувати свої примхи". Утім, виступаючи у Давосі, він „виправився" і у звичній для нього манері згадав про близьку весну, коли „у містах українських почнуть роздягатися жінки. Побачити цю красу – це чудово".

Не відстав від президентів і голова українського уряду Микола Азаров, переконуючи українське суспільство, що він серйозно дбає про ефективність уряду, а тому не допускає у нього жінок: „Не жіноча це справа – проводити реформи в Україні".

І ось цими днями естафета перейшла до рук Голови Верховної Ради України Володимира Литвина, який у прямому етері на телеканалі „Рада" був багатослівніший: „Якщо суспільство не буде готове, якщо ми не позбудемося того, що в нас уже є традицією, і в принципі, воно вже входить в християнську ментальність, згідно з якою чоловік – це вища істота, оскільки жінка створена була із ребра Адама, відповідно вона вже стоїть одразу на нижчому щаблі, і цей принцип, очевидно, він дає про себе знати, то законами нічого не вирішити".

Як на мене, Европою тут і не пахне. Охарактеризувати ці висловлювання точним словом я не можу – до суду притягнуть. Якби Україна була европейською державою, усі ці посадові особи негайно пішли б у відставку – до цього змусили б їх бодай їхні партії, розуміючи, що без цього перемоги на виборах їм не бачити.

Але в нас – не Европа, а „совок" [тобто людина з совєтською ментальністю – редакція „Свободи"]. Дрімучий і прадавній. Такий собі пострадянський варіянт царського „Домострою". Причому кожен з перелічених посадовців апелював до своєї авдиторії, розраховуючи на цілковите розуміння. Тобто в їхніх головах не було навіть натяку на те, що їхні висловлювання не просто суперечать европейським цінностям – вони, висловлювання, викликають справжній скандал!

Втім, в останньому випадку речник Верховної Ради „одним пострілом убив двох зайців", бо поцілив не лише в европейські цінності, а й у християнське вчення. Якщо таким мало б бути християнство, то я негайно записався б добровольцем у „Феміністичну офензиву"!

Але, на щастя, я знаю, що сучасне піднесення ролі жінки було б неможливим без визвольного потенціялу Ісусового свідчення та Євангелія. Саме вони витворили фундамент, на якому стало можливим відновити статус жінки як особи, створеної „на образ і подобу Божу" – поряд з чоловіком, а не під ним!

І пам'ятаю я, що ще Микола Бердяєв називав „Домострой" „найбільшим збоченням християнства".

Тому зі спокійним сумлінням я залишаюся християнином і як християнин, европеєць, український громадянин і чоловік висловлюю від імені спільноти Українського Католицького Університету рішучий протест проти образливих висловлювань керівників Української держави, які принижують честь і гідність жінки, ображають релігійні почуття християн і суперечать духовним цінностям европейської цивілізації.

Український Католицький Університет

Автор – віце-ректор Українського Католицького Університету у Львові з питань призначення та місії УКУ.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Два роки „успіхів“... От тільки чиїх?

Петро Часто

25 лютого минули два перші роки президентської каденції Віктора Януковича. Суспільно-політична думка ні в Україні, ні поза нею не змогла знайти ані одного доброго слова на адресу української влади – влади однієї і, м’яко кажучи, не найрозумнішої і не найморальнішої людини в цій нещасній країні. Але питання в іншому: чи справді В. Янукович керує Україною? Наприклад, чи є він самостійним у добиранні свого найближчого оточення?

Не йдеться про мету. Навіть якщо нею є виключно власний інтерес, якнайдовше втримання влади, особисте і родинне збагачення – це ще можна зрозуміти. Можна також зрозуміти психологічну непевність, незатишність В. Януковича у найвищому державному кріслі. Цілком можливо, підсвідомість йому нашіптує на вухо, що він – не в своїй тарілці, і що ця кричуща невідповідність врешті-решт матиме для нього дуже небажані наслідки. А тим часом інстинкт самозбереження, не гальмований вельми скромненькою свідомістю, змушує Президента придушувати глибинне почуття меншевартости і підказує, якими людьми він має оточити себе, щоб відігнати від себе страхи за майбутнє і виглядати „сильною рукою“ а-ля Путін. Й коли В. Янукович чує про себе таку нелестиву в очах демократичної людини характеристику, як „авторитарник“, „засновник режиму“, він, швидше за все, сприймає її як похвалу.

Словом, він таким є, яким є, і при цьому психологічно виглядає вповні нормальним на тлі багатьох інших президентів у світі.

Вкрай ненормальним В. Янукович виглядає на тлі очолюваної ним України. І передусім – з причини свого найближчого державно-владного оточення. Таке враження, що Президент розставляє на урядові пости осіб за єдиним критерієм – тих, хто здатний найбільше нашкодити Україні.

Якби ворогом відродження української нації виявився один міністер – наприклад, той же Дмитро Табачник – то ще можна назвати це випадком. Якщо двоє чи навіть троє таких – можна сказати: збіг обставин. Але ж коли майже весь уряд складений з українонеанвисників – це вже не випадковість і не збіг обставин, а щось зовсім інше.

Протягом цих двох років українське студентство вимагає звільнення Д. Табачника з посади міністра освіти і науки – Президент не реагує. Що тут можна подумати, крім того, що не він призначав Д. Табачника і тому й звільнити не може, незажаючи на велику брудну пляму, котру Д. Табачник своєю антиукраїнською діяльністю залишає на репутації Президента України. І як тут не подумати, що „сильна рука“ В. Януковича – це навмисне напускання туману, за яким ховаються справжні режисери цієї політичної вистави – жалюгідно-комічної для В. Януковича і драматичної для України?

І зовсім не дивно, що нікчемному Д. Табачникові в цій виставі відведено таку впливову ролю: Москва добре усвідомлює, що рідна мова для українців – це не просто політична вимога, не просто світоглядний принцип, а саме життя, вияв самого духу нації. Лише з цього почавши, можна захитати її загальне існування. І засіб обрано безвідмовний, надійний, випробуваний багатьма поколіннями російських імперців – знищення українського духу – через відповідно спотворену освіту і науку – руками українського міністра.

Логічно припустити, що й інших чільних урядовців в Україні призначає Москва.

Огляньмося на успішне кар’єрне просування Валерія Хорошковського – успішне, хоч він на жодній з високих посад не залишив по собі ніяких досягнень. Навпаки – суцільні невдачі. Очолювана ним „Команда озимого покоління“ ганебно провалилася на парляментських виборах 2002 року. Але якась невидима сила вперто його просувала вгору. З крісла голови Державної митної служби раптом опинився в кріслі першого заступника голови Служби безпеки України. А далі – Президент В. Янукович чомусь не зважив, як у випадках з іншими чиновниками, що В. Хорошковський належав до уряду прем’єра Юлії Тимошенко, і призначив його головою Служби безпеки, хоч в очах суспільства це призначення виглядало абсурдом: мільярдер, власник телеканалу „Інтер“ та інформаґентства „Українські новини“ – головою СБУ?

Як „успішно“ під його рукою СБУ побігла займатися Українським Католицьким Університетом або Музеєм „Тюрма на Лонцького“ у Львові, або як негайно знову він позакривав доступ до совєтських архівів, преса писала, зайве повторювати. Не помогло. В. Хорошковський – вже біля самого владного олімпу: перший віце-прем’єр-міністер.

Що б це мало означати?

Тарас Чорновіл, хоч там як би ми до нього ставилися з огляду на його перебігання з „проґресивних“ партій до „ретроґрадних“, багато побачив і зрозумів, перебуваючи внутрі „реґіональної“ парляментської фракції. „Хорошковського треба негайно звільнити зі Служби безпеки – як російського підприємця високого рівня, його не можна брати навіть за найменшого українського чиновника, він не повинен мати доступу до української закритої інформації, він стовідсотково проросійський, назавжди відданий Москві і буде виконувати тільки накази Росії й ніякої іншої країни“, – по-чорноволівськи відверто висловився Т. Чорновіл.

Ні, В. Янукович має від Москви „право“ лише підвищувати В. Хорошовського по службовій драбині.

Не з власної доброї волі – не настільки ж він немудрий, щоб оточувати себе ворогами України, котрі рівночасно є і його ворогами, поки він в президентському кріслі – віддав В. Янукович етнічним росіянам і визначальні для національної безпеки і державного суверенітету України пости: голови Служби безпеки – колишньому російському каґебістові Ігореві Калініні, а міністра оборони – Дмитрові Саламатінові, близькому родичеві російського віце-прем’єра Олега Сосковця.

Буде І. Калінін дбати про національну безпеку України, боротися з ворогами українського національного відродження, яких навіть у Верховній Раді – сотні, не кажучи вже про таємну московську аґентуру в Україні?

Буде Д. Саламатін займатися модернізуванням і посиленням української армії? Дістане від нього Україна військову доктрину в ім’я захисту державного суверенітету і територіяльної цілісности?

Буде В. Янукович при цих міністрах вести Україну до Европи? Як добре пише київський політолог Петро Олещук, „йому відводиться роля індійського магараджі, який оточує себе британськими вояками і зв’язує себе договорами „про протекторат“, наївно сподіваючись, що вони захистять його соціяльний статус, видимість влади і добробут його сім’ї“.

Російський президент-яструб Володимир Путін потирає руки: Україна йому потрібна саме така – безпорадна, беззбройна. На цьому українському безсиллі він хоче збудувати майбутню Росію. „Бути сильними! “ – так називалася його програмна передвиборна стаття в московській проурядовій газеті. Він тішить таких же, як сам, відсталих, примітивних великодержавних шовіністів новими підводними човнами, новими балістичними ракетами.

Останні антипутінські протести в Москві свідчать, що навіть Росія прокидається до зовсім іншого розуміння сили і добра країни та нації. Наша ж Україна завжди жила і виживала цим іншим розумінням: Бог – не в силі, а в правді. Поки народ у своїй основі зберігає цю істину, він залишиться народом, а не рабом президентів чи міністрів.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Янукович вручив Шевченківські премії

КИЇВ. — 10 березня Президент України В. Янукович вручив у Каневі Національні премії ім. Тараса Шевченка. Серед лавреатів – переможець премії „Книга року Бі-Бі-Сі-2011“ Володимир Рутківський. Нагороду він отримав за історичну трилогію для дітей „Джури“. „Те, що до числа лавреатів після кількадесятирічної перерви потрапив дитячий письменник, – взагалі знакове явище, що не лише свідчить про оздоровлення нашої літератури, а й нагадує всім нам про смиренність“, – сказав В. Янукович, виступаючи на Шевченківській горі у Каневі. Премії також присудили мистецтвознавцеві Тетяні Кара-Васильєвій – за книжку „Історія української вишивки“; художникові Анатолієві Криволапові – за цикл живописних творів „Український мотив“; поетові Петрові Мідянці – за книжку поезій „Луйтра в небо“; композиторові Вікторові Степуракові – за псалмодію „Монологи віків“. Указ про присудження премії зачитали на могилі Т. Шевченка в день, коли виповнюється 198 років від його народження. Згідно з указом, кожен лавреат отримає 260 тис. грн. *(„Бі-Бі-Сі“)*

Помер 11-річний хлопчик з Львівщини

БОСТОН. — У США у Бостонському опіковому центрі 6 березня помер 11-річний Андрій Царинський, який у лютому постраждав внаслідок пожежі у своєму домі на Львівщині. Про це повідомляє „Gazeta.ua“ з посиланням на голову львівської організації „Червоний Хрест в Україні“ Валентина Моєсеєнка. 7 березня голова обласної державної адміністрації отримав офіційного листа з американської лікарні з повідомленням про смерть дитини. Точна дата транспортування тіла дитини покищо невідома. Пожежа у будинку, де мешкала родина хлопчика, сталася 4 лютого. Внаслідок пожежі померли матір Андрія Царинського, його 13-річна сестра, 2-річний брат, дідусь та бабуся. Причиною пожежі, за офіційною версією Міністерства надзвичайних ситуацій, стало порушення правил пожежної безпеки та експлуатації печі, якою сім’я обігрівала дерев’яний будинок. *(Радіо „Свобода“)*

У Львові обговорили ролю жіноцтва

ЛЬВІВ. — 6 березня у Львівському обласному Будинку вчителя відбулося засідання дискусійного клюбу „Україна: історія, сучасність, майбутнє“ на тему: „Українські жінки у національно-визвольній боротьбі“. Про це 7 березня повідомили в головному управлінні освіти і науки Львівської Обласної держадміністрації. Засідання дискусійного клюбу відбулося за участю професора, письменника Любомира Сеника, голови Львівського обласної організації Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги Тетяни Шаленко та інших. Т. Шаленко детально висвітлила творчість О. Теліги, її життя і смерть у Бабиному Яру від рук нацистів, і долі відомих українських героїнь, котрі полягли у боротьбі за волю України. Також було представлено книжку „Українські жінки у визвольній боротьбі 1940-1950 років“, яку підготувала і видала Ліга українських жінок. *(„День“)*

Вимагають заборони куріння

КИЇВ. — Біля Верховної Ради 13 березня офіціянти-громадські активісти закликали народних депутатів підтримати законопроєкт про заборону куріння у закладах громадського харчування. На думку голови правління Київської асоціяції офіціянтів Олега Онікієнка, куріння у кафе та ресторанах порушує права персоналу закладів. „Щоденно під час свого робочого часу ми змушені дихати тютюновим димом, який містить безліч канцерогенів та отрути. Таким чином ми стали заручниками безвихідної ситуації, яка склалася у галузі“, – каже він. Депутатів, які вийшли до учасників акції, офіціянти у фартухах з написами „За ресторани без тютюнового диму!“ пригощали тістечками з емблемою „Куріння заборонене“ та кавою. Законопроєкт ч. 9474, на думку організаторів акції, покладе край „порушенням прав працівників закладів громадського харчування“. *(Радіо „Свобода“)*

АМЕРИКА І СВІТ

В Алабамі та Місісіпі виграв Р. Санторум

ВАШІНҐТОН. — Колишній сенатор з Пенсильванії Рік Санторум, за попередніми даними, переміг на республіканських праймеріз в штаті Алабама, що відбулися 13 березня. Після підрахунку 98 відс. голосів, поданих на внутрішньопартійних виборах, Р. Санторум набирав у Алабамі 34.5 відс. Друге місце з 29.3 відс. зайняв екс-речник Палати Представників Конґресу Нют Ґінґріч. Колишній губернатор Масачусетсу Міт Ромні отримав 29 відс. голосів. Р. Санторум передує і на праймеріз у штаті Місісіпі. Після підрахунку голосів екс-сенатор з Пенсильванії набирав 33 відс. Друге місце в Місісіпі також зайняв Н. Ґінґріч, який отримав 31 відс. голосів. Третім став М. Ромні – 30 відс. М. Ромні і Р. Санторум вважаються основними претендентами на висунення кандидатом в президенти США від Республіканської партії. На виборах, призначених на 6 листопада 2012 року, кандидат-республіканець боротиметься з чинним Президентом Бараком Обамою, який кандидує на другий термін. *(„Кореспондент")*

У Швайцарії загинули 28 осіб

БЕРН, Швайцарія. — У кантоні Вале на південному заході Швайцарії в автокатастрофі 14 березня загинули 28 людей, серед них 22 дитини. Ще 24 дитини зазнали поранень. Уночі в стіну тунелю вдарився автобус, на якому після прогулянки в горах поверталися додому бельгійські школярі. Загинули обидва водії. Всього в автобусі було 52 особи, майже всі – жителі двох сіл у Фландрії. Поранених відвезли до лікарень Берна і Лозани. Батьки загиблих і потерпілих дітей уже їдуть до Швайцарії. *(Радіо „Свобода")*

Р. Луґар – про розширення НАТО

ВАШІНҐТОН. — Американський сенатор Ричард Луґар 13 березня запропонував на розгляд сенату США законопроєкт щодо сприяння посиленню НАТО. Цей законопроєкт передбачає подальше розширення Альянсу та поглиблення стратегічного партнерства США з союзниками з НАТО. На представленні законопроєкту Р. Луґар заявив: „Розширення НАТО завжди було ключовим елементом посилення безпеки та стабільності у країнах на шляху демократичного розвитку Центральної та Східньої Европи, як також Балканського реґіону. Прагнення цих країн приєднатися до НАТО не лише посилило реґіональну безпеку, але і допомагає США побудувати економічне партнерство з цими країнами та сприяє посиленню нашої співпраці у сфері національної безпеки". Законопроєкт передбачає посилення політики відкритих дверей, проголошує, що всі чотири держави, які нині прагнуть членства в НАТО – Боснія і Герцеговіна, Грузія, Македонія та Чорногорія – мають отримати статус кандидатів. Законопроєкт також закликає уряд Барака Обами надати чіткий плян приєднання цих країн до НАТО вже на наступній зустрічі Альянсу, що відбудеться в Чикаґо у травні. Р. Луґар активно просуває ідею розширення НАТО з початку 1990-их років і у минулому очолив ряд заходів щодо збільшення Альянсу, у тому числі надання членства Польщі, Угорщині, Чеській Республіці, Болгарії та іншим країнам. *(„Голос Америки")*

В секторі Ґаза припинено вогонь

ЄРУСАЛИМ. — Єгипет доклав зусиль для досягнення припинення вогню між Ізраїлем та палестинськими екстремістами в секторі Ґаза. Після того, як угода стала дійсною, 13 березня вранці Ізраїль припинив повітряні рейди на сектор Ґаза, а палестинці різко скоротили ракетний обстріл ізраїльської території. Службовець єгипетських сил безпеки заявив, що угода включає зобов'язання Ізраїлю, що він припинить „убивства", але високопоставлений службовець Міністерства оборони Ізраїлю Амос Ґілад заперечив, що вжито такого терміну. А. Ґілад заявив, що Ізраїль, у разі потреби, захищатиме своїх громадян. Однак, він сказав, що коли по палестинській стороні буде „тихо", то так само буде і по ізраїльській. Від 9 березня в результаті повітряних рейдів на сектор Ґаза поранення отримало щонайменше 80 осіб. Ізраїль твердить, що більшість убитих – екстремісти. *(„Голос Америки")*

Зустріч в Генеральному консульстві України



Під час зустрічі українських дипломатів з делеґатами X Міжнародного дитячого фестивалю „Змінимо світ на краще!" та їхніми батьками у Генеральному консульстві України в Ню-Йорку.

НЮ-ЙОРК. – 17 лютого у приміщенні Генерального консульства України відбулася зустріч з американськими делеґатами X Міжнародного дитячого фестивалю „Змінимо світ на краще!", який відбувся 20 липня-1 серпня 2011 року в Молодіжному дитячому центрі „Артек".

В ході зустрічі відбулося неформальне спілкування членів делеґації та їхніх батьків з дипломатами, під час якого школярі з захопленням поділилися спогадами про „Артек" і висловили готовність відвідати цьогорічний фестиваль.

Щодо підготування делеґації США для участи в XI Міжнародному дитячому фестивалі „Змінимо світ на краще!" було обговорено також шляхи добору кандидатів та форми дозвілля делеґатів під час їхнього перебування в Криму, зокрема стосовно додаткових екскурсій в межах півострова.

На завершення зустрічі Генеральний консул Сергій Погорельцев подякував делеґатам за активну участь в її проведенні і вручив ілюстроване видання про фестиваль директорові Інституту суспільного розвитку (Social Development Institute) Михайлові Казаренкові, який брав активну участь в організації візити в Україну та супроводжував дітей під час подорожі.

Генеральне консульство України в Ню-Йорку

Круглий стіл про вибори: як змінити правила гри



Учасники круглого столу Української інформаційної служби. (Фото: Богдан Ковальчук)

КИЇВ. – Українська інформаційна служба за сприяння громадянської кампанії „Молодіжна варта" 6 березня провела круглий стол „Відкритий процес висунення кандидатів в народні депутати. Погляд громадськости", під час якого було оприлюднено звіт щодо виконання політичними партіями передвиборних обіцянок, даних українцям в 2007 році.

Найбільше обіцянок виконали депутати від Бльоку Литвина (тепер – Народна партія Литвина), а найменше – від Комуністичної партії України.

„Політичні партії України повинні вести відкритий діялог з громадою під час формування виборчих списків та висунення кандидатів у народні депутати", – заявили представники провідних громадських організацій України під час круглого столу.

Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Ратушний закликав партії включати у передвиборні списки українців, які працюють за кордоном, а також приділити в своїх програмах увагу до проблем закордонного українства.

„Правила гри треба міняти, не можна допускати до влади тих самих людей, які не виконують свої обіцянки", – підкреслив журналіст Сергій Пархоменко.

Українська інформаційна служба

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ПРОВІДНИКА-ПАТРІОТА

10 березня в місті Бирлінґтон, провінція Онтаріо, Канада, помер, на 87-му році життя, Микола Плав'юк – визначний політичний і громадський діяч, колишній Президент Української Народної Республіки в екзилі (1988-1992), голова Проводу Організації Українських Націоналістів, керівник Фундації ім. Олега Ольжича і Видавництва ім. Олени Теліги (усі три установи діють у Києві, де покійний працював від 1992-го до 2011 року).

До відновлення державної незалежности України у 1991 році М. Плав'юк, поряд з професійною працею, займав провідні пости в громадсько-політичному житті українців на Північно-американському континенті – як президент Українського Національного Об'єднання Канади (1956-1966); заступник президента Конґресу Українців Канади (1966–1971); ініціятор й головний організатор створення Світового Конґресу Вільних Українців в Ню-Йорку (1967); генеральний секретар СКВУ (1973-1976); перший заступник президента СКВУ (1976-1978); президент СКВУ (1978-1980).

В 1979 році М. Плав'юк обраний головою Проводу ОУН; в червні 1988 року – віце-президентом Української Народної Республіки в екзилі, а після смерти Президента Андрія Лівицького М. Плав'юк очолив екзильний уряд України. На урочистій сесії Верховної Ради 22 серпня 1992 року М. Плав'юк склав свої повноваження Президента УНР і передав Президентові України Леонідові Кравчукові державні атрибути та документи УНР з заявою про правонаступництво відновленої Української держави.

За визначні заслуги у громадсько-політичному житті західньої української діяспори М. Плав'юк був удостоєний медалі св. Володимира Великого – від Світового Конґресу Українців, і Шевченківської медалі – від Конґресу Українців Канади.

В 1996 році указом Президента України Леоніда Кучми М. Плав'юка нагороджено орденом „За заслуги" III ступеня – „за особистий внесок у розвиток української державности та гуманістичну діяльність".



Св. п. Микола Плав'юк

У 2007 році указом Президента України Віктора Ющенка М. Плав'юка нагороджено орденом Князя Ярослава Мудрого І ступеня – „за самовіддане служіння українському народові, визначні особисті заслуги у відродженні незалежности України".

М. Плав'юк залишив у глибокій жалобі дружину Ярославу, з якою ділив життєву дорогу протягом 64 років; дітей Ореста, Нестора, Уляну і Оксану, дев'ятеро онуків і четверо правнуків.

Офіційне прощання з покійним відбулося 14 березня в домівці Українського Національного Об'єднання в Торонто, а похорон – 15 березня на цвинтарі св. Володимира в Овквілі.

Вічна Йому пам'ять!

Провід ОУН
Київ

Україна втратила вірного сина

13 вересня 2001 року мені зателефонував Олексій Воскобійник з Бока-Ратону на Флориді і повідомив, що помер Михайло Воскобійник. Перед смертю він попросив молодшого брата Олексія, аби той запросив на його похорони з України Миколи Плав'юка і мене. Я зателефонував М. Плав'юкові. Він дав згоду, і ми мали відлетіти до Маяймі. Але не полетіли – у зв'язку з терористичним нападом на Світовий торговельний центр у Ню-Йорку і на Пентаґон. Всі летовища світу у ті вересневі дні були переповнені переляканими людьми. Тисячі летів було скасовано. Не дістали і ми авіоквитків на жодний рейс. Про це написав у вересневих числах „Українського слова" М. Плав'юк.

І ось тепер ця сумна звістка. Сумна і непоправна. Відійшов у справедливіші світи колишній український Президент в екзилі. Саме так він іменувався в світі. Пішов з життя великий син великого народу. Пішла за межі земного буття надзвичайно чудова, інтеліґентна людина. З ним завжди було легко і невимушено. Його мила посмішка, наче перепустка до його душі і щирости, легко знімала всякий психологічний бар'єр при зустрічі з ним.

Я любив Миколу Плав'юка за його простоту. За його глибокі знання, за принциповість і толерантність. З ним завжди було легко.

Вперше я зустрів його на Всесвітньому конґресі (пізніше конґрес називали форумом) українців у київському палаці „Україна". У ті ж дні я був присутній і в Маріїнському палаці, коли М. Плав'юк і Михайло Воскобійник передавали державні екзильні клейноди першому народом обраному Президентові Леонідові Кравчукові.

Боляче мені і багатьом-багатьом в Україні. Бо сьогодні, як ніколи, нам потрібні люди, котрі так непохитно відстоювали нашу державність, як це робив покійний і його товариші-патріоти. Де б вони не перебували, де б не працювали, вони жили Україною, як її рідні і вірні діти. Саме таким вірним сином України був Микола Плавюк.

Царство небесне Вам, друже-брате Миколо, і нехай Вам пухом буде канадська земля.

З вічною пам'яттю і з незмінною любов'ю до Вас –

Олег Чорногуз
Київ

Що є причиною обмеження доступу до архівів?

КИЇВ. – 1 березня в прес-центрі Української Інформаційної Служби відбулася пресконференція з проблематики обмеження доступу громадян до архівів. Захід було організовано Центром досліджень визвольного руху. В пресконференції взяли участь голова Вченої ради Центру Володимир В'ятрович, соціолог Ірина Когут, історик і громадський діяч Павло Подобєд.

І. Когут зазначила, що відвідувачі архівів зустрічають масу перепон для роботи в них. Це стосується і можливости робити копії документів (в деяких архівах ціна за копію сягає до 92 грн.), користуватися цифровою апаратурою, це також свідомі перешкоди з боку керівників того чи іншого архіву. „57.1 відс. опитаних експертів називають саме обмеження в доступі до

(Закінчення на стор. 15)

АМЕРИКА І СВІТ

Вбивство мирних афганців

ВАШІНҐТОН. — Військова стратегія США в Афганістані не стане змінюватися – попри розстріл 16 мирних жителів американським вояком 11 березня, повідомив прес-секретар Пентаґону Джордж Літл. На його думку, військовослужбовець, який спровокував „прикрий, але ізольований випадок", діяв сам по собі. Прес-служба військового відомства США не розголосила інформацію про його особисті дані та про полк, у якому він служив. Пентаґон повідомив, що раніше у вояка, якого взяли під варту, був бойовий досвід в Іраку, однак, залишається незрозумілим, що підштовхнуло його на такий жорстокий вчинок. Згаданого дня американський військовий покинув базу США в Кандагарі і розстріляв 16 мирних жителів, серед яких було дев'ятеро дітей, у найближчому селі. Президент Афганістану Гамід Карзай охарактеризував його вчинок як „непростимий". *(Бі-Бі-Сі)*

СКУ закликає Верховну Раду

ТОРОНТО. — Світовий Конґрес Українців (СКУ) закликає Верховну Раду України не допустити привласнення таких безцінних пам'яток культурної спадщини України, як Києво-Печерська і Почаївська лаври та Свято-Богоявленський монастир. Згідно з законопроєктом „Про внесення змін до деяких законів України", ці християнські святині передбачається вилучити з переліку пам'яток культурної спадщини України, що не підлягають приватизації. Беручи до уваги той факт, що сьогодні Києво-Печерська і Почаївська лаври та Свято-Богоявленський монастир вже перебувають у користуванні Української Православної Церкви Московського патріярхату, запропоновані зміни фактично уможливлюють офіційне передання цих безцінних пам'яток культурної спадщини України Московському патріярхатові та дозволяють їх приватизацію. „СКУ заявляє про неприпустимість приватизації безцінних національних святинь України, які законодавчо повинні бути державною власністю та по праву належати тільки Україні та українському народові", – заявив президент СКУ Євген Чолій. СКУ є міжнародною координаційною надбудовою українських громад у діяспорі, що представляє інтереси понад 20 млн. українців. СКУ об'єднує в своєму складі українські організації з 32 країн та підтримує зв'язки з українцями ще 14 країн. Заснований у 1967 році як неприбуткова організація, у 2003 році СКУ був визнаний неурядовою організацією у Економічній та соціяльній раді Організації Об'єднаних Націй з спеціяльним консультативним статусом. *(СКУ)*

Економічні санкції проти Угорщини

БУДАПЕШТ, Угорщина. — Економічні санкції проти Угорщини вирішив запровадити Евросоюз (ЕС). Будапешт покарають за великий дефіцит бюджету. Відповідне рішення 14 березня ухвалили міністри фінансів країн ЕС на зустрічі в Брюселі. Вони призупинили надання Угорщині грошей з фонду розвитку Европейського союзу. Якщо влада країни впродовж трьох місяців не запровадить програму скорочення дефіциту, Будапешт втратить 650 млн. дол. допомоги. Велика Британія, Австрія, Польща та Чехія вже звернулися до ЕС з проханням дати угорському урядові більше часу на реформи. Вони пропонують відкласти остаточне вирішення цього питання до вересня. Правила щодо обмеження дефіцитів бюджетів країн-членів реґуляторні органи ЕС випрацьовували впродовж двох останніх років. *(„5-канал")*

Суд в Газі виніс свій перший вирок

ГАҐА, Голяндія. — Міжнародний кримінальний суд в Газі визнав конґолезького воєначальника Томаса Лубанґу винним у воєнних злочинах, – повідомили 14 березня засоби масової інформації. Цей вирок став першим, відколи 10 років тому було засновано суд. Т. Лубанґу визнали винним у вербуванні й використанні дітей до 15 років у бойових діях. Ці злочини відбувалися близько 10 років тому, коли на північному заході Демократичної Республіки Конґо розгорівся етнічний конфлікт. Покарання підсудному оголосять на наступному засіданні суду. *(Бі-Бі-Сі)*

Вибори в Україні і діяспора

28 жовтня в Україні відбудуться особливо доленосні вибори Верховної Ради. Останні опитування громадської думки свідчать про величезний рівень недовіри українських виборців до політиків. Більшість опитаних не хоче бачити тих самих політиків у майбутній Верховній Раді – як провладних, так і опозиційних. Міцніє так звана „альтернативна" опозиція, яка зформувалася не під політичними гаслами, а навколо вимог соціяльно-економічного змісту. Вже не партії набирають сили в опозиційній діяльності, а громадські ініціятиви, які у січні ухвалили „Маніфест громадянської солідарности", а у березні готують Всеукраїнський форум „Нові провідники – нова країна". Значення наступних виборів полягає не тільки в тому, що вони вирішать, чи й далі в Україні володарюватимуть кілька олігархічних угруповань, а й хто буде наступним президентом.

У підготуванні виборів змінилася й роля закордонних українських організацій. Провідним завданням стало попереднє приготування українських виборців до усвідомлення потреби вибору саме тих, хто здатний вивести Україну з того занепаду, у який її впровадив сучасний правлячий режим.

Цю зміну вже усвідомили Світовий Конґрес Українців, Український Конґресовий Комітет Америки, Конґрес Українців Канади, інші українські об'єднання. СКУ розпочав формування групи спостерігачів, до якої прагне залучити якомога більше молоді, здатної до активної діяльности. Спеціяльна комісія СКУ здійснюватиме керівництво і координацію міжнародної місії спостерігачів, готуватиме навчальні матеріяли та інструктуватиме добровольців місії. У попередньому числі „Свободи" вміщено перший з серії листів Ради Оборони й Допомоги Україні УККА, адресованих українським виборцям з метою підвищити їхню активність, відвернути байдужість під час виборчої компанії, проявом якої на минулих виборах було голосування „проти всіх".

Визначилися пріоритетні напрями такої просвітницької праці. Передовсім йдеться про організаційну підтримку новітніх громадських провідників, співпрацю з новими громадськими рухами, зокрема з підприємницькими, які виявилися останнім часом найдіяльнішими. Варто звернути увагу на ідею висунення активістів громадських рухів у виборчих списках як єдиних опозиційних кандидатів в мажоритарних округах.

2 березня у Львові утворилася реґіональна рада Громадського руху „Чесно". Львів став 23-ім містом, де створено такі реґіональні осередки. Рух прагне здійснити авдит чинних депутатів та кандидатів до Верховної Ради за критеріями доброчесности.

Заслуговує на підтримку процес об'єднання опозиційних партій для спільних дій під час виборів до Верховної Ради, особливо на рівні обласних і районних організацій партій, від яких залежить доля виборів. За підтримки світової інтернет-спільноти українців „Україна-Ukraine" в провідних соціяльних мережах створено групи, присвячені виборам в Україні, метою яких є контроля за підготуванням і проведенням виборчого процесу.

Необхідно застерегти виборців про можливе використання владою досвіду березневих президентських виборів в Росії, під час яких широко застосовувалися так звані „каруселі" – перевезення для голосування груп найманців з „відкріплювальними" паперами, брехлива наступальна пропаґанда проти опозиційних кандидатів, підкуплення довірених осіб і учасників провладних маніфестацій.

Доля виборів вирішується вже сьогодні не лише у громадській діяльності, а й в особистому спілкуванні з українськими виборцями, від яких залежатиме доля України.

СТОРІНКА ІСТОРІЇ

Про назву річки Йордан

Олександер Вівчарик

Відомий український сходознавець-індолог Степан Наливайко стверджує, що все ще загадкову назву біблійної ріки Йордан можна пояснити на українському, грецькому та індійському мовному, історичному й мітологічному матеріялі.

Як відомо, назву країни Йорданія на Близькому Сході пов'язують з річкою Йордан, а в українців Йордан-Йордань – це і місце на річці, де святять воду на Богоявлення (6 січня за григоріянським календарем), і велике свято богині Дани (6/19 січня), присвячене приходові весни, згодом одне з найбільших християнських свят; інші назви його – Водохреща-Водохрещі, Водосвяття-Водосвячення, Ордань-Ардан-Йордан.

„Свято Йордань пов'язане з давньоукраїнською Даною – богинею первозданних вод, ім'я якої відбите в назвах Дон, Донець, Дунай, Дністер, Дніпро", – ствердив С. Наливайко.

Інший відомий мовознавець Олексій Стрижак щодо цих назв зазначає:

„Розповідь про етнотопонімію, насамперед про гідронімію з компонентом „дан", не буде повною, якщо не зупинитися на „крайніх" південно-східних точках цього ареалу. Ідеться про назви річок типу Йордан- Іордан, що тече по кордону Йорданії з Ізраїлем і впадає в Мертве море. Гідронім пояснюють на семітській основі.".

Ці факти заохотили С. Наливайка уважніше придивитися до української гідронімії, де, як виявляється, є чимало етимологічних і семантичних двійників біблійної річки Йордан. Насамперед, річки Ірдинь і Вердин у водозборі Дніпра, які фонетично й структурно напрочуд подібні до назви Йордан і членуються на Йордан, Ір-динь, Вер-дин. Та чи тотожні вони етимологічно, чи справді їх компоненти мають спільне походження й однакове значення?

„Дві річки Ірдинь маємо в басейні Дніпра на Черкащині, – пише С. Наливайко, – де є й селища Ірдинь та Ірдинівка. Назву селищу Ірдинь дала невеличка однойменна річка, що впадає в Тясмин. Тут і болото Ірдинське. Одна Ірдинь, ліва притока Тясмину, має різновиди назви Рдень, Йрден, Єрдан, Ірдень, друга, права притока Вільшанки, – Ірдиня, Ірдинка, Ірдень. Одразу помітно, що перша назва архаїчніша, причому її різновиди Йрден і Єрдан винятково близькі до назви Йордан.

Мовні факти свідчать, що є українські гідроніми, тотожні назві Йордан, які містять ті ж компоненти і з тим самим значенням. І вони, переконаний С. Наливайко, ніякі не семітські, арабські чи тюркські, а індоевропейські, як і інші близькосхідні назви, що мають своїх українських та індійських двійників. Виняткова ряснота етимологічних і семантичних двійників назви Йордан, підсумовує сходознавець, дозволяє зробити важливий висновок: саме з Північного Причорномор'я, з теренів Давньої України прийшла на Близький Схід назва Йордан, первісна форма якої була Вардан-Ярдан, у грецьких джерелах – Іорданос-Ярданіс-Ярданис.

Між тим, мешканці Сміли знають Чорну річку – мальовниче озеро за містом. Чорна річка – то древнє русло Дніпра. Ще у 1781 році Тясмин, в який впадає Ірдинь, був у цьому місці судноплавним. Про судноплавність свідчать археологічні знахідки великих якорів і малюнки французького мандрівника-художника Жана-Генріха Мюнца, який повідомляв про величезне озеро на місці Ірдинського болота в районі Сміли. Отже, Чорна річка – то лише залишок того озера.

Ірдинське болото утворилося на місці стародавнього рукава Дніпра, що здійснював вигин на місці Ірдинського болота, продовжувався по руслу сучасного Тясмина і зливався з основним руслом поблизу Чигирина. Таким чином між рукавом і основним руслом існував острів, який ряд істориків ототожнює з островом Русь (Рось), описуваним арабськими істориками VII ст.

Ось такі дивовижні паралелі відкриваються перед нами, коли станемо на березі невеличкої і мальовничої Чорної річки (Ірдинь) і задивимося в її древні, темні води.



СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 — **E-mail:** svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 — **Website**: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Конкурс на створення скульптури

Комітет „Українського села" в Пармі, Огайо, запрошує мистців взяти участь в конкурсі створення скульптури в „Парку української спадщини", яка стоятиме в парку як важливий символ України та української громади в Пармі. Скульптура має віддзеркалювати і плекати духовні та культурні українські вартості в „Українському селі".

Реченець подання заяви-анкети на участь у конкурсі – 1 травня цього року. Інформації про скульптуру будуть вислані всім учасникам конкурсу. Реченець подання пропозицій комітетові – 1 листопада цього року.

З заявою-анкетою слід подати прізвище, ім'я, адресу, телефон, електронну і поштову адресу та який спосіб контакту є найкращий для заявника. Адреса: Ukrainian Village Committee, P. O. Box 34084, Parma, OH 44133. Електронна адреса: Ukrainianvillage@yahoo.com, Facebook „Ukrainian Village in Parma Ohio".

Зоряна Зобнів,
секретар Комітету
„Українського села"
Парма, Огайо



„Парк української спадщини" в Пармі, Огайо.

Курінний УПА – наш земляк

Леґендарний курінний Української Повстанської Армії Байда, відомий в еміґраційних колах як Петро Миколенко, народився у селі Березова Лука неподалік Миргорода. Юнаком пішов навчатися до Миргородського керамічного технікуму. З Миргорода він розпочав свою боротьбу з московськими та німецькими окупантами.

Життєпис славного земляка досліджує Молодіжне науково-дослідницьке товариство з метою відновлення історичної правди та для розміщення вислідів дослідження у майбутньому Музеї національної слави.

Ми маємо мало інформації про курінного УПА П. Миколенка (Байду), який весною 1942 року, ще до вступу в УПА, скарав на горло кількох комуністів, які організовували Голодомор у нашій місцевості. Знаємо, що він похований у Дітройті. Більше не знаємо нічого. Дуже хотілося б, аби на цей лист озвався хтось з його рідних чи друзів, які проживають на теренах США чи Канади. Електронна пошта: sag52@ukr.net.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Читачі діляться думками

Анна Сомик з Пало-Алто, Каліфорнія, пише: „У лютому минулого року союзянки Відділу ім. Лесі Українки відзначили у нашій парафії св. Володимира 140-річчя з дня народження письменниці, з програмою в її пам'ять. Перебираючи свої папери, натрапила на минулорічний реферат, прочитаний на святі.". А. Сомик надіслала великий за обсягом реферат „Драматична поема Лесі Українки „Бояриня" в оцінці Оксани Забужко".

Юрій Кравчук з Вільмінґтону, Делавер, радить збільшувати в Україні вирощування озимого ріпаку, з якого роблять олію, а також технічну оливу і дизельне пальне. Макуху і стебла можна використати на корм худобі. Після збирання ріпаку на тому ж полі ще достигає соя, гречка, соняшник або овес.



Д-р Павло Пундій з родиною 16 червня 1985 року.

Теплого листа написав д-р **Павло Пундій** з Арлінґтон-Гайтс, Ілиной. Він дякує редакції за цікавий альманах УНСоюзу на 2012 рік, а також Петрові Забузькому за нарис „Архів – то не попіл, а вогонь" з нагоди 90-ліття П. Пундія.

Канадська група сприяння демократії в Україні закликає до дії

До „Свободи" 24 лютого надійшов відкритий лист Канадської групи сприяння демократії в Україні, у якому висловлено занепокоєння щодо систематичних намагань усунути з політичного життя близько 100 членів офіційних опозиційних партій України, зокрема колишнього прем'єр-міністра Юлію Тимошенко та колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Луценка, а також викладено ініціятиви щодо допомоги опозиції. Повний текст листа вміщено нижче.

Шановні друзі!

Канадська група сприяння демократії в Україні, створена у 2011 році для протидії демократичному занепадові України, глибоко занепокоєна становищем провідних діячів опозиції. Політики Юлія Тимошенко та Юрій Луценко опинились за ґратами на порушення принципу верховенства права та загальноприйнятих норм прав людини. У той же час Президент Віктор Янукович позбавив працездатности Верховну Раду і руйнує демократію.

Після арешту Ю. Тимошенко, Група організовувала протести, листи від Прем'єр-міністра Канади, закликала не відвертати уваги громадськости від ув'язнених борців за свободу.

І важливі інституції відгукнулися. Уряд Канади надіслав лікарів для обстеження стану здоров'я Ю. Тимошенко. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій надіслала листи своїм членам з закликом публічно підтримати опозиційних демократів. Відомі в Україні жінки Ліна Костенко, Ніна Матвієнко та Олександра Кужель звернулись до жінок-світових провідників з проханням втрутитись у ситуацію.

Група намагається добитись присудження національних та міжнародних жіночих та правозахисних премій Ю. Тимошенко, зокрема премії Джона Діфенбейкера у сфері прав та свобод людини, яку присуджує уряд Канади, та премії Джона Гамфрі у сфері свободи, створеної на честь великого канадця, одного з творців „Деклярації прав людини", схваленої ООН.

Ми закликаємо до дії, щоб допомогти звільнити ув'язнених українських патріотів. Найбільш цінним досягненням стало б висунення їх у номінації „Людина року" престижних видань, або як кандидатів на отримання Нобелівської премії миру. Стабільна демократія в Україні стимулювала б Росію на шляху до демократії та ґльобального миру і безпеки.

Разом ми переможемо, Ю. Тимошенко, Ю. Луценко та інші політичні в'язні України вийдуть на волю.

Від імені Канадської групи
сприяння демократії в Україні –
Оксана Башук-Гепбурн,
Володимир Держко,
Андрій Жалко-Титаренко,
Марко Левицький,
Мирослава Олексюк,
Марта Онуфрів
Торонто

Повернімо Богдану до здоров'я

4 вересня 2006 року у нашій родині сталося горе. Мою 15-річну доньку Богдану невідомі облили сірчаною кислотою біля дверей будинку, коли вона збиралася йти до школи. Вона отримала опіки обличчя, голови і тіла. Впродовж п'яти днів її життя було під загрозою. Лікарі Київського опікового центру дочку врятували, зробивши 20 операцій.

Мешканці Києва і України дуже швидко відгукнулись на наше горе. Ми дістали гроші, які допомогли поставити Богдану на ноги, за що і досі вдячні всім небайдужим українцям. Але можливості українського державного лікування дуже обмежені. І ми залишилися на той час сам на сам з нашими проблемами.

Ми зверталися до різних клінік нашої і европейських держав. Було зроблено ще дев'ять різних операцій з відновлення функцій обличчя і шиї, але без особливих результатів. Кваліфікована допомога після-опікового періоду почалася тільки у грудні 2008 року, коли ми дісталися до дитячого опікового центру „Shriners" у Бостоні. Дуже вдячні лікарям і всьому медичному персоналові лікарні, які не залишаються байдужими і протягом трьох років допомагають Богдані. Зараз її лікування в цій лікарні добігає кінця, тому що вона дитяча, а доньці в квітні виповнюється 21 рік.

Богдана потребує подальших операцій. Вона дуже намагається пройти адаптацію у суспільстві, відкрити обличчя і почати жити повним життям, навчатися, як звичайна дівчина в її віці. Тому звертаюсь до всієї громади, до українців і просто небайдужих людей, якщо у Вас є можливість і бажання, ми будемо дуже вдячні за Вашу допомогу. З надією та подякою,

Вікторія Гончаренко,
Бостон

Звертаюсь до всіх людей доброї волі та сердець повного милосердя до людського горя допомогти Богдані отримати відповідне лікування у спеціялізованих лікарнях США. Окреме прохання до лікарів заопікуватися Богданою і по можливості домовитись з медичними установами за місцем праці про безплатне лікування. Ласкаво просимо надсилати Ваші пожертви на підтримку побуту Богдани та її подальше лікування на адресу: „Christ the King Ukrainian Catholic Church", 146 Forest Hills St., Boston, MA 02130 з позначкою „Charity Fund for Bohdana". Наперед вдячні за Ваше милосердя та жертовність.

З молитвою та подякою,
о. **д-р Ярослав Налисник,**
парох Української католицької
церкви Христа Царя
та декан Бостону

СЕНЬЙОРИ УНС ТА ДРУЗІ!

З’ЇЗД СЕНЬЙОРІВ УНС на СОЮЗІВЦІ

Від неділі 10 червня до п’ятниці 15 червня 2012 р.
Реєстрація від неділі, год. 4-ої по пол.

Побут на Союзівці включає 5 нічлігів, харчування від понеділка з сніданком до п’ятниці з полуденком, бенкет, доповіді, розвагові програми та податки і чайові.



Члени УНС:
Одна особа - $485; дві особи в кімнаті - $415 від особи
Один вечір за особу $130; дві особи в кімнаті - $107 від особи

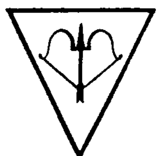
Не-члени УНС:
Одна особа - $535; дві особи в кімнаті - $430 від особи
Один вечір за особу $135; дві особи в кімнаті - $115 від особи
Бенкет і програма в четвер, 14-го червня 2012 р. $45 від особи,

Просимо замовляти кімнати на СОЮЗІВЦІ, тел. 845 626-5641
Незабувайте вишиванки на бенкет та по можливості привезти речі на ліцитацію!

За дальшими інформаціями просимо звертатися до

Оксани Тритяк, тел. 973 292-9800 дод. 3071

Заохочуємо Вас запросити Ваших друзів на з’їзд.
Ми гостям раді



ПЛЕМ'Я ПЛАСТУНОК „ПЕРШІ СТЕЖІ“
влаштовує
„ДЕННИЙ ТАБІР ПТАШАТ ПРИ ПЛАСТІ“
для дітей від 4 до 6 років, які володіють (розуміють і говорять українською мовою)

- Дитина мусить мати закінчених 4 роки життя до 31 серпня 2012 р. Вийнятків немає. • Дитина мусить мати усі приписані щеплення.
- Дитина, яка склала Заяву Вступу до новацтва, не може брати участи в таборах для пташат.

Табір відбудеться на Союзівці у двох групах:
від неділі 24 червня до суботи 30 червня та від
неділі 1 липня до суботи 7 липня 2012 р.

У справі кімнат порозумівати прямо з Адміністрацією Союзівки.
SOYUZIVKA, P. O. Box 529, 216 Foordmore Road, Kerhonkson, NY 12446
(845) 626-5641; www. Soyuzivka.com; Fax: 845-626-4638

- **Таборова оплата: $110.00 ($20.00 незворотні); оплата за два тижні 210.00 дол.**
- Зголошення і таборову оплату (чек виписаний на Plast – Pershi Stezhi) надсилати до: **Mrs. Oresta Fedyniak, 2626 W. Walton Ave., Chicago, IL 60622 Tel.: 773 486-0394 (від 8:00 до 10:00 ранку)**
- Реченець зголошень: **10 травня 2012 р.** • Число учасників обмежене.
- Додаткова оплата за спізнені зголошення 20.00 дол. (якщо є місце в таборі).

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ НА ТАБІР ПТАШАТ-2012

Ім’я і прізвище дитини ....
по-українськи і по-англійськи
Дата народження ....
Адреса ....
Телефон .... E-mail ....

Просимо залучити посвідку дати народження дітей, що вписуєте на табір перший раз

☐ від 24 червня до 30 червня 2012 р. ☐ від 1 до 7 липня 2012 р.
Величина таборової сорочинки дитини: ☐ 6-8, ☐10-12, ☐14-16.
☐ Залучую чек на суму $............. ☐ Резервую кімнату на Союзівці

....
ім’я і прізвище матері (подати дівоче прізвище)

Звваги ....
....
....
....Підпис батька або матері



Рада директорів
Українського Інституту Америки
запрошує українську громаду на виставку

“ARTEXISTENCE”

та на зустріч з мистцем

Еммою Беґляровою

в п’ятницю, 30 березня 2012 р.,
від год. 6-ої до 8-ої веч.

Виставка відкрита до 23 квітня 2012 р.
від вівтірка до неділі від 12-ої до 6-ої веч.

Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10075; Тел. 212.288.8660
www.ukrainianinstitute.org

Рада Директорів
Українського Інституту Америки
запрошує українську громаду на
меморіяльний концерт
на честь нашого екс-президента

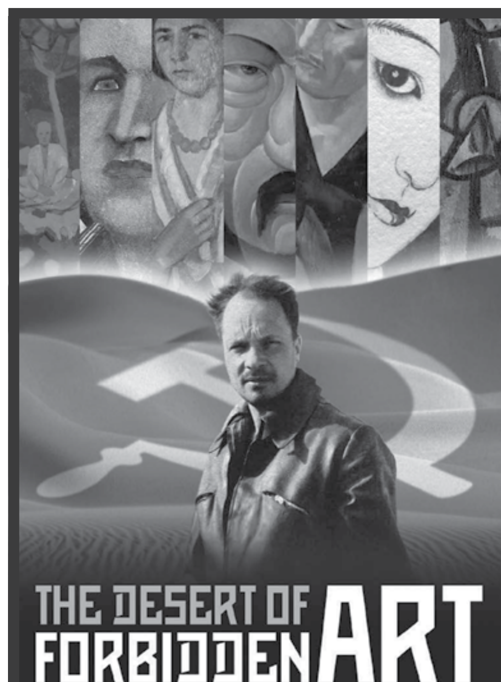
ВОЛОДИМИРА НАЗАРЕВИЧА

виступатимуть:
скрипалька - Соломія Івахів, челістка - Наталія Хома,
сопрано - Оксана Кровицька,
піяністи - Микола Сук та Володимир Винницький

в неділю, 1 квітня 2012 р.
о год. 8:00 веч.



Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street
New York, NY 10075



Документальний фільм

ПУСТИНЯ ЗАБОРОНЕНОГО МИСТЕЦТВА

2010 р.; 80 хв., анг. і рос.
з анг. підписами; голоси –
Бен Кінґзлі, Салі Фільд, Ед Азнер

Фільм представлятиме
Проф. Джейн Шарп
з Ратґерс університету

Дискусія з режисером
Чавдаром Ґеорґієвим

Фільм представлений у зв’язку з виставкою *Борис Косарев: Харківський Модернізм, 1915-1931*

ЧЕТВЕР, 29 БЕРЕЗНЯ, 2012 р.
7:00 год. веч.

Вступ (включно з перекускою): 15 дол; члени і сеньори – 10 дол.; студенти – 5 дол.

Квитки в інтернеті:
www.ukrainianmuseum.org

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
T: 212.228.0110 F: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

NYCulture
The Ukrainian Museum’s film program is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

Години Музею:
від середи до неділі
11:30 ранку – 5:00 год. по пол.

9 березня – день народження Тараса Шевченка

Шевченкові герої ожили в скульптурах

Володимир Чайка

ТЕРНОПІЛЬ. – Національний заповідник „Замки Тернопілля“ має унікальну колекцію дерев'яних скульптур народного майстра Володимира Лупійчука з Тернополя (1929-2005).

Серед десятків творів майстра-різьбаря створених різцем мистця, значну частину становлять скульптури, створені за мотивами Шевченкових віршів та поем. Скульптор вибирав серед кобзаревих творів саме ті, які розкривали український характер, українську душу. А носіями найкращих рис нашого народу були запорозькі козаки – лицарі, борці, воїни. В. Лупійчук різцем по дереву увічнив їх образ.

Понад 50 дерев'яних скульптур вже понад 10 років експонуються у виставкових залях Збаразького замку і викликають щирий подив і захоплення у відвідувачів.





Володимир Лупійчук. Скульптури за мотивами творів Тараса Шевченка.

Шевченкіяна Юрія Моха

Анатолій Сазанський

МИРГОРОД, Полтавська область. – У перші дні березня в краєзнавчому музеї відкрилась виставка творів народного майстра-різьбаря по дереву Юрія Моха, присвячена Шевченківським дням. У доробку майстра – „Перебендя“, світлі жіночі образи, релігійні і соціяльні мотиви. Живе Ю. Мох на берегах тихоплинного Хоролу, багато і плідно працює.



Юрій Мох. „А онде під тином опухла дитина...“.



Юрій Мох. (Фото: Анатолій Сазанський)



Юрій Мох. „Тарас Шевченко“.

Бандурист Василь Нечепа співав на концерті у Львові



Співає бандурист Василь Нечепа.

Сергій Горицвіт



ЛЬВІВ. – Кобзар-лірник, народний артист України, лавреат Шевченківської премії Василь Нечепа 22 лютого виступив у Національному університеті „Львівська Політехніка“ з концертною програмою, присвяченою 200-річчю від дня народження Тараса Шевченка. Ініціювали цю творчу зустріч Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діяспорою, народний дім „Просвіта“, обласна організація Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги та музей Т. Шевченка Львівського палацу мистецтв.

В. Нечепа побував з концертами у багатьох країнах Европи, Австралії, Канаді, США, Малайзії, Індії, Об'єднаних Арабських Еміратах.

Зустріч з львів'янами вилилася у цікаву співбесіду досвідченого фольклориста, етнографа, музиканта й співака з слухачами. Він презентував свою нову книжку „Рід козацький величавий“ і, переповідаючи її найцікавіші розділи, ілюстрував розповідь піснями.

В. Нечепа – активний продовжувач традицій чернігівської кобзарської школи, його інструменти співзвучні з бандурами та лірами чернігівців. Кобза у В. Нечепи унікальна, бо має сім бунтів та 16 приструнків, які забезпечують їй діятонічний стрій, що дозволяє грати у багатьох тональностях. Виготовлена на його замовлення колісна ліра оснащена хроматичною клявіятурою і теж не потребує перенастроювання під час виступів.

Прозвучали твори на слова Т. Шевченка, народні мелодії, які свого часу записав від своєї матері Олександер Довженко, пісня Олександра Білаша на слова Дмитра Павличка „На Чорнобиль журавлі летіли“.

Успішний письменник – про українську літературу

51-річний Андрій Курков – найвідоміший в світі сучасний український письменник. Крім рідних української та російської мови, вільно володіє англійською, німецькою, французькою, польською мовами, а також перекладає японською мовою. Він – автор двох десятків кіносценаріїв, 20 романів та книжок для дітей, які перекладені 36 мовами та видані в двох десятках країн світу, в тому числі й у США. Найпопулярніший роман „Пікнік на льоду" лише в Україні було продано накладом 150 тис. примірників – це абсолютний рекорд!

Уроджeнець Ленінґрадської области, він – персона нон-ґрата в Росії. Однією з можливих причин називає свою гостру критику на адресу російської політики щодо України часів Помаранчевої революції.

Батька трьох дітей, чоловіка Ліз Шарп, консультанта Британської ради в Україні, рідко можна зустріти на київських вулицях. Українському історикові і публіцистові Данилові Яневському пощастило – завдяки одній з популярних соціяльних інтернет-мереж він буквально спіймав письменника „на гарячому" десь між Сеулом і Парижем. Напередодні зустрічі з читачами в Ню-Йорку А. Курков щиро відповів на запитання д-ра Д. Яневського. Нижче вміщуємо текст цієї розмови.



Андрій Курков

– Чи існує українська література як художня, семантична, естетична цілість?

– В Україні, на мою думку, література існує перш за все, як процес. Покищо навіть не як результат. Цей процес доповнював картину динамічного розвитку громадянської думки, підкреслював теми суспільної дискусії, відходив і продовжує відходити від соціяльних та політичних проблем.

В останні два роки він, одначе, поза власними плянами і бажаннями, ставав причиною скоріше політичних, ніж літературних скандалів. Маю на увазі скандал навколо вручення-невручення Шевченківської премії Василеві Шкляряві та навколо його роману „Чорний ворон", переслідування вже зовсім неполітизованої письменниці Марії Матіос, скандал навколо Олеся Ульяненка.

Тенденція продовжується, і вже в цьому році міліціонери за приписом Генпрокуратури завітали до львівського письменника Юрка Винничука і вимагали письмових пояснень щодо невиданого вірша, в головному герої якого вгадується сьогоднішній президент країни.

При цьому тиражі українських письменників продовжують падати від часу початку економічної кризи. Тож і виходить, що людей, які говорять про літературу і пов’язані з нею скандали, в сотні разів більше, ніж людей, які читають книжки.

Ще одна ознака, яка не дозволяє говорити по цілісність української літератури – це „павзи", які „брала" література, уступаючи власну територію іншим літературам. Одна з таких останніх павз – це період від розвалу СРСР та набуття незалежности до появи першого покоління пострадянських письменників. Мова йде про період від 1991 року, навіть з кінця 1980-их років, і майже до кінця 1990-их, коли нарешті помітили і почали читати не тільки окремих Винничука, Юрія Андруховича, Оксану Забужко, але й цілу групу молодих письменниць на кшталт Ірени Карпи, Світлани Поволяєвої, Ірен Раздобудько та інших.

– Яким є твій „поділ" української літератури – в часі та просторі?

– Я не літературознавець. Тому для мене існує „об’єднана" клясика: Григорій Сковорода, Іван Котляревський, Григорій Квітка-Основ’яненко і до Винниченка-Хвильового-Багряного. Потім є радянська українська література. Далі – перехідний період, місток між епохами, який перекидали над часом змін Винничук, Забужко, Віктор Неборак, поети ґенерації Василя Герасим’юка. І вже з кінця 1990-их – це ґенерація, про яку я говорив вище, і нова ґенерація чоловіків-письменників: Артем Чех, Антон Кушнір, Євген Положій, Тарас Антипович та інші.

Ознакою нашого часу є також створення і підтримування таких культових письменників, як той ж Ю. Андрухович, Сергій Жадан, Тарас Прохасько. Скоро до них може приєднатись і молодий поет Андрій Любка з Закарпаття.

– На наших очах, впродовж останніх 20 років відбувся, як мені здається, радикальний злам в українській літературі – від оспівування радянських та сільських „ідеалів" та уявлень про оточуючий світ україномовна українська література перейшла до художнього осмислення реалій сучасного світу, всесвіту окремої людини. Чи є це світовою, європейською тенденцією, чи це наша, вітчизняна специфіка?

– Україні досить важко увійти своєю сучасною літературою до світового контексту саме тому, що тематика творчости сучасних письменників на диво інтровертна. Письменник часто пише або самому собі, або тільки тому, хто його розуміє, кому він передає код свого месиджу. Книжок, „відісланих" всьому світові в Україні майже немає. Тому в Европі ті книжки, що виходять в перекладах, часто відносять до „екзотичної" літератури, що стоїть особняком від світової.

Частково це відбувається тому, що сучасні письменники якщо і читають один одного, то вже майже не читають сучасну світову прозу. Або ж їхні інтереси зовсім не збігаються з інтересами сучасного чужоземного читача. Це і пояснює, що в Німеччині, наприклад, українська література займає геокультурну нішу і не представлена як частина світового мейнстріму.

– Що відрізняє „доброго" письменника від „поганого"?

– Інколи на таке запитання дуже важко відповісти. Можна сказати, що доброго письменника читають, а поганого – ні. Але ж часто буває навпаки. Чудового письменника Євгена Пашковського майже не читають і не видають. Винні і критики, які про нього забули, і видавці, що шукають потенційні бестселери і бояться серйозної літератури.

Якщо казати, що книжки „добрих" письменників переживуть книжки „поганих", то це теж під знаком запитанням. Перш за все тому, що не всі „добрі" книжки переживуть покоління своїх читачів і зможуть бути цікавими і корисними для наступних поколінь.

Є все ж таки суто літературні властивості, за якими можна судити про якість книжок і, таким чином, про якість письменників. Це і стиль, і вміння розповісти історію, і суть цієї історії. Це вміння автора віддзеркалити у своєму творі епоху, її проблеми, її питання. Для мене особисто головним є завжди одне питання – чи дивує (в позитивному сенсі) мене той текст, який я читаю. Якщо не дивує, то мені важко змусити себе перегорнути сторінку.

– Нещодавно було оприлюднено черговий „рейтинґ" українських письменників. Твоє ставлення до цього та інших „ретинґів"? Що, на твою думку, відрізняє „рейтинґового" письменника від просто доброго, такого, якого будуть читати бодай в ще одному поколінні, крім нашого?

В Україні неможливі об’єктивні рейтинґи з кількох причин. Але головна з них – це відсутність правдивої інформації щодо продажів і неможливість перевірки інформації щодо тиражів. Якщо книжка видана на ґрант чи за спонзорські гроші, то частіше за все справжній тираж виявляється в кілька разів менший від заявленого. Якщо книжка має комерційний успіх, то заявлений видавцем тираж може виявитись в кілька разів збільшеним від реального. Рейтинґи, що час від часу публікуються, дуже часто відображають щирі або проплачені симпатії тих, хто ці рейтинґи оприлюднює. Але, як на мене, професіонала, можу сказати те, що очевидно: у продажах на перших місцях в країні стоять книжки Лади Лузіної, М. Матіос, Люко Дашвар, Ліни Костенко (останній роман), Шкляра („Чорний Ворон").

– Висування Бориса Олійника на Нобелівську нагороду – це черговий фейк? Симптом невіліковної шароварщини? Підтвердження його всесвітнього значення?

– Це інтриґи Адміністрації Президента, тобто Ганни Герман, яка в Адміністрації відповідає за гуманітарну політику. Мабуть, це було зроблено з двох причин. Щоб відволікти публіку від факту висунення Юлії Тимошенко на Нобелівську премію миру, і водночас нагородити Бориса Ілліча за льояльність до Віктора Януковича і за те, що він дав себе умовити стати головою Шевченківського комітету. Він, до речі, вже публічно йшов з Комітету після скандалу з Шклярем і Матіос, подавав заяву на звільнення, але його знову Герман вмовила.

– Чи може бути українська література російсько/ідиш/польсько- і т.д. мовною?

– Як для мене – може. Але, звичайно, для багатьох українських інтелектуалів сприйняти це неможливо. Бо 20 років ніхто не пробує відповісти на питання: „Українська культура (і література зокрема) – це культура українського етносу чи культура української держави?". Якщо держави, то, звичайно, тоді і 80 кримсько-татарських письменників і поетів належать українській літературі, і покійний Йозеф Бурґ, що жив в Чернівцях і писав на ідиш, і російськомовні письменники України. Тоді відпаде, нарешті, питання і про Миколу Гоголя!

– Для мене особисто існує декілька „українських" літератур: доби Івана Котляревського, Томи Падури, Тараса Шевченка, „Руської трійці", Івана Франка, від Кропивницького і до Винниченка, передвоєнна галицька та ще з десяток зовсім несхожих між собою – Василя Стуса, Григорія Померанцева, Пауля Целана, Уласа Самчука, Лади Лузіної, чернівчан Бориса Брикера і Анатолія Вишевського, Володимира Килинича, Валентина Ткача, Марії Матіос і так далі. Чи можна назвати єдиним народ, який не має єдиної, безперервної, сталої тенденції літературного розвитку?

– Єдиний народ формується протягом сторіч на одній території. Територія України змінювалась багато разів, доповнюючи український народ новими етнічними формулами і новими територіяльно-геополітичними змістами. Не бачу приводу для суму. Є, одначе, привід для роботи, але цю роботу, окрім письменників, мають виконувати щоденно політики. Таких політиків у нас покищо не існує. На жаль.

– Як сучасна українська література вписується в евроатлантичний контекст?

– Покищо вона не вписується. Вона хоче бути окремою, тому що письменники часто думають, що треба бути екзотами, треба бути ні на кого не схожими, треба змусити світ навчитись читати закодовані тексти. Насправді, треба розповісти зрозумілою мовою про Україну, треба, щоб читачі Америки та Европи побачили, що людські драми в Україні такі самі, що й в інших країнах, що персонажі книжок українських письменників викликають симпатію і дії їх повністю зрозумілі, як і мотивація, що призвела до цих дій. Тоді можна буде говорити, що ми пройшли в той контекст і стали його часткою.

– Ти об’їздив з лекціями весь земний світ. Що цікавить твою аудиторію – від Скандинавії до Південної Кореї, від Росії до Сполучених Штатів? Якою вони уявляють нашу країну?

– Нещодавно з’ясувалось, що навіть фран-

(Закінчення на стор. 13)

Вшанували пам'ять українських меценатів Іванни і Маріяна Коців

Роман Ференцевич

У 1952 році подружжя Маріян й Іванна Коці прибуло до Сполучених Штатів з таборів переміщених осіб у тодішній американській окупаційній зоні Німеччини. Спочатку вони оселилися в Джерзі-Ситі, штат Ню-Джерзі, де відразу ж включилися активно в життя української громади того міста, яке було тоді свого роду неофіційною „столицею" американської України, бо там мала свій осідок найбільша братська допомогова організація – Український Народний Союз, а також його видавництво „Свобода", яке випускало щоденник тієї самої назви та тижневик „The Ukrainian Weekly".



Маріян Коць

Іванна Коць прийшла на працю у Секретарський відділ УНСоюзу, де пробула аж до свого відходу на пенсію. Її чоловік Маріян, з природи енергійний та ініціятивний, швидко ужився в Америці – „країні необмежених можливостей". Він зосередив свої зусилля у ринок нерухомости і фінансів, де – після початкових нелегких випробувань – з часом досягнув великих успіхів.

Ставши фінансово незалежним, М. Коць розгорнув широко кооперативну, видавничу, наукову й доброчинну діяльність. У Джерзі-Ситі очолив Українсько-американську федеральну кредитову спілку „Самопоміч", став активним членом дирекції Інституту східньоевропейських досліджень ім. В'ячеслава Липинського у Філядельфії та головою Фундації Української Вільної Академії Наук у Ню-Йорку. Він профінасував монументальне видання „Українські народні мелодії" в семи томах авторства Зіновія Лиська. За підтримки М. Коця було видано понад 100 книг.

Після того, як Україна відновила у 1994 році свою державну незалежність, яку вона втратила 1921 року, коли російсько-комуністичні війська завоювали Україну, – подружжя І. та М. Коців скерувало свої меценатські зусилля в Україну. Вони ініціювали створення благодійного Фонду Івана Мазепи, завдяки якому в Києві було реставровано будинок гетьмана І. Мазепи і створено Музей гетьманства. Подружжя Коців також спонзорувало встановлення першого в Україні пам'ятника гетьманові І. Мазепі у його родинному селі Мазепинці Київської области. Пам'ятник відкрив урочисто 6 листопада 1994 року тодішній Президент Леонід Кравчук.

Впродовж десятиліть подружжя Коців ініціювало й фінансувало заходи, скеровані на вивчення й визнання у світі Голодомору-геноциду в Україні в 1932-1933 роках та голоду в 1947 році. Крім того, вони покривали фінансові витрати композиторських конкурсів у рамках „КиївМузикФесту", які відбувалися від 1991 до 1995 року.

М. Коць – активний учасник конференцій й автор статтей на теми розвитку українського кооперативного руху та співзасновник Українського соціологічного інституту в Ню-Йорку.

Іванна-Стефанія Коць (в дівоцтві – Беґей), померла 5 квітня 2002 року в Лексінґтоні, штат Ню-Йорк. Вона народилася у Львові і ще молодою дівчиною стала членкою Юнацтва Організації Українських Націоналістів. За те, що переховувала, хоч і дуже короткий час, у своєму помешканні бойовика ОУН Григорія Мацейка, який 14 червня 1934 року застрелив у Варшаві міністра внутрішніх справ Польщі, нещадного погромника українців генерала Броніслава Перацького, – Іванна відбула кару дворічного ув'язнення.

Через деякий час після смерти своєї життєвої подруги М. Коць вирішив повернутися до рідного Львова на постійне проживання. Тут він своєї доброчинної діяльности аж ніяк не послабляв. Згадати хоча б фінансову підтримку журналів „Березіль" і „Бористен" та надання ним 250 тис. дол. на закупівлю комп'ютерів для українських шкіл Донбасу.

Окрему увагу М. Коць присвятив потребам Львівської національної наукової бібліотеки України ім. Василя Стефаника. Він профінансував реставрацію й капітальний ремонт одного з будинків біблі-

(Закінчення на стор. 16)



Пам'ятник гетьманові Іванові Мазепі в селі Мазепинці на Київщині, який був встановлений за спонзорства подружжя Коців.

НОВІ ВИДАННЯ

Енциклопедія про українських кобзарів

Володимир Луців

Богдан М. Жеплинський та Дарія Б. Ковальчук. Енциклопедичний довідник „Українські кобзарі, бандуристи, лірники". Видавець: Галицька видавнича спілка. Львів. 2011. 316 стор.

У Львові видано монументальну працю, у якій подано творчі біографії 2,562 діячів кобзарського мистецтва. Книжку збагачують 1,253 фотографії (167 кольорових) кобзарів, бандуристів, лірників, майстрів кобз і бандур, починаючи з другої половини XIX ст. і кінчаючи учнями Школи кобзарського мистецтва у Ню-Йорку.

Це вислід довголітньої праці, досліджень, листування багатьох осіб з авторами, а передусім з Богданом Жеплинським. У довіднику зібрано дані про кобзарів, бандуристів, лірників від VIII ст. до наших часів. Йдеться не тільки про кобзарів і бандуристів України, а й про бандуристів, які перебувають у різних країнах. Ця книга об'єднує українських бандуристів в одне величаве Кобзарське братство, як колись, у XIX ст., об'єднувало кобзарів так зване Лебедійське братство.

Книга збагачена історичними портретами кобзарів роботи визначного художника Опанаса Сластіона (1855-1933), який виконав 23 портрети різних кобзарів з різних частин України. О. Сластіон був дослідником кобзарського мистецтва, автором статтей про кобзарів у виданні „Рідний край" (1909), автором серії ілюстрацій до українських народних пісень. Він вчився грати на бандурі і співати у кобзаря Петра Неховайзуба. Великою заслугою О. Сластіона для української культури було те, що він запросив до Миргорода найкращих кобзарів, куди на запрошення Лесі Українки приїздив і Філарет Колесса, який використав записи дум О. Сластіона і поробив особисті записи, після чого у 1910 році опублікував у Львові знамениту працю „Мелодії українських дум".

Думи – це надзвичайна музична форма української старовинної народної культури. Ф. Колесса про думи пише: „Багато дум заховалися у пам'яті цілих ґенерацій аж до наших часів, і не тільки у словесній формі, але також у мелодійній".

Дума представляє старовинну народну музику, тісно пов'язану з такими давніми видами народної поезії, як голосіння.

У своїй праці „О малороссійскихъ пѣсняхъ" (1833) Микола Гоголь писав: „Думи – це народна історія, жива, яскрава, сповнена барв, істини історія, яка розкриває все життя народу. Для України вони все: і поезія, і історія, і батьківська могила". Думи були і є важливим джерелом літератури, музики, малярства. Письменники Тарас Шевченко, М. Гоголь, художники Ілля Рєпін, Сергій Васильківський, Георгій Нарбут, композитори Микола Лисенко, Володимир Сокальський та інші черпали в думах теми, мотиви й образи для своїх творів.

Говорячи про О. Сластіона, годиться згадати хоч деяких кобзарів, яких він увічнив портретами. Це – Дмитро Скорик з села Нехристівки, Лохвицького повіту (1876), Петро Ткаченко з Синявки на Чернігівщині (1904), Опанас Савченко з села Черевки, Полтавської губернії (два портрети – 1902 та 1904).

Бандура так пов'язана з історією змагань українського народу за свою незалежність, що стала символом у цих змаганнях. Вороги українського народу розуміли символіку і значення бандури. Про переслідування кобзарів годиться хоч коротко згадати.

У козацькому періоді кобзар Данило Бандурка (Рихлієвський) у 1761 році був заарештований та покараний на смерть. А у 1770 році кобзарі Прокіп Скрига, Василь Варченко та Михайло Сосновий з села Шаржиполе були покарані на смерть у Кодні на Житомирщині польською шляхтою за те, що грали для гайдамаків. Під приводом порушення спокою кобзарів арештовували і часто розбивали на плечах їхні кобзи.

У 1934 році НКВД арештувало Володимира Кабачка (1892-1957), віртуоза-бандуриста, співака народних дум. Потім звільнили, але у серпні 1937 року вдруге арештували та засудили на 10 років ув'язнення на Колимі. У той же час арештували Гната Хоткевича (1877-1938), бандуриста, письменника, композитора, автора численних матеріялів про кобзарів і лірників. Автор підручника гри на бандурі Г. Хоткевич – це ціла епоха розвитку кобзарського мистецтва. Він був розстріляний більшовиками.

Виконуючи думи, бандуристи зберігали національний скарб, героїчну поезію українського народу. Т. Шевченко розумів значення цих бардів, тому назвав свою книгу – „Кобзар".

За часів сталінського режиму діяла Українська державна заслужена капеля бандуристів, репертуар якої був постійно контрольований, але Друга світова війна перервала існування капелі. У 1941-1942 роках знову відродилася капеля бандуристів, яку очолив Григорій Назаренко, мій учитель, але вже у серпні 1942 року ґестапо арештувало капелю і ув'язнило в таборі біля Гамбургу.

Про переслідування бандуристів можна прочитати у цій монументальній книзі. Автора цього важливого видання Б. Жеплинського у 1950 році репресовано і заслано на Сибір, де він працював на каторзі з своїм братом Романом у Зирянську, Томської области.

Перечитуючи книгу, оглядаючи сотні фотографій, читач зауважує, що у давні часи жінок-бандуристок у порівнянні з чоловіками було мало. Годиться згадати Атаназію Лідовську, народжену 1899 року у селі Білійвці, Київської области, Настю Сотниченко (1880, Кубань), Євдокію Чобітко (1904, Кубань), Мандзевату Цюцюру (1916), Ірину Монастирську (1927, Борислав, Львівська область). Але вже від 1930-их років жінок-бандуристок стало багато. Вони не тільки грали і співали, але навчали грі на цьому суто українському інструменті у консерваторіях, музичних школах, стали бандурознавцями-дослідниками кобзарського мистецтва.

Тепер у різних музичних школах та консерваторіях у клясах бандури більшістю є жінки. Серед них сестри Марія, Ніна і Даниїла Байко – солістки, викладачі з кляси бандур, Галина Менкуш – солістка, педагог Київської консерваторії, Марта Шевченко – Заслужений працівник культури України, довголітній керівник капелі бандуристів в Івано-Франківську, Людмила Посікіра – завідуюча катедрою народних інструментів Львівської національної академії музики ім. М. Лисенка, Стефанія Пінчак – педагог, автор праць з історії кобзарства, викладач бандури у Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. Івана Франка, Оксана Герасименко – педагог, композитор, автор посібників „Етюди для бандури на різні види техніки", Заслужений діяч мистецтв України Ольга Герасименко – солістка відома з своїх виступів у різних країнах світу, особливо у Сакраменто, Каліфорнія, де провадить ансамбль бандуристів і живе постійно. Оксана і Ольга Герасименко є дочками проф. Василя Герасименка, славного конструктора бандур, довголітнього викладача кляси бандури у Львівській музичній академії, автора численних праць („Альбом бандуриста", „Ансамблі для бандурів"). Він виховав цілу плеяду бандуристок і бандуристів, які у свою чергу стали викладачами.

Надія Брояко в числі відомих бандуристок – професор катедри кобзарського мистецтва у Київському національному університеті культури та мистецтва, Віолета Дутчак – музикознавець, дослідник бандурного мистецтва, автор численних праць, завідувач катедри у Прикарпатському університеті ім. Василя Стефаника в Івано-Франківську, Наталя Бендик-Сидорова – викладач бандури та співу у Чернігові, Оксана Бобечко – викладач бандури та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету, автор статтей з історії кобзарського мистецтва, зокрема діяльности жінок-бандуристок.

Серед корифеїв гри на бандурі в наші дні – Григорій Ткаченко, Сергій Баштан, Роман Гриньків, Віктор Мішалов, родина Китастих, Василь Литвин, Микола Ґвоздь, Дмитро Губяк та багато інших.

Колосальним поштовхом для дальшого розвитку кобзарського мистецтва у світі міг би стати з'їзд бандуристів в Україні.

(Закінчення на стор. 13)














Опанас Сластіон. „Портрети українських кобзарів".

Концерт тріо „Каватіна“ в УІА

Богдан Марків

НЮ-ЙОРК. – Тріо „Каватіна“ стало черговим американським ансамблем, що включив у свій репертуар твір українського композитора. В концерті, який відбувся 3 березня в Українському Інституті Америки, прозвучала п’єса Вірка Балея для скрипки, чельо і фортепіяна, яку В. Балей назвав „...a trois“. Вона скомпонована в 1998 році і присвячена Валентинові Сільвестрову в пам’ять його учителя Бориса Лятошинського.

П’єса написана в тональному і приступному стилі. Виконання тривало вісім з половиною хвилин. Головна дія була призначена для фортепіяна. На другому пляні – чельо, яке мало дещо більших вагомих речень, а скрипка не раз в октаві до чельо мала довгий привабливий, делікатно спокійний монолог фортепіяна у стилі В. Сільвестрова. П’єса скомпонована на технічний взір Антоніна Дворжака і своїм характером добре вписується в програму вечора.

У складі тріо грали піяністка Ева Йокубавічуте, скрипалька Гурамі Родес (японського походження) і челістка Персіля Лі (китайського походження). Вони вибрали для концерту чарівні композиції.

З-поміж 40 камерних творів А. Дворжака „Тріо-фа-мінор, оп. 65“, мабуть, найліпше у його камерній музиці. Своєю красою воно відкрило йому міжнародну кар’єру.

До виконання квартету Йоганеса Брамса „Ор. 60 cmoll“ приєднався батько скрипальки, альтист Самуель Родес. Цей квартет з найбільш складних композицій Й. Брамса, до того ж автобіографічний: це вислів особистого настрою та внутрішнього почуття.

Виконання цього шедевру було цікаве тим, що скрипалька Г. Родес вміло відтворювала брамсові звукові „пухлини“, а челістка П. Лі ширяла у своїх кантиленах, альтист С. Родес, крім сольових сеґментів, темпераментно вторував, творячи гармонійні ритми, а піяністка Е. Йокубавічуте з бравурною енерґією передала душевну боротьбу драматичного страждання.

Цей вечір надовго залишиться в пам’яті слухачів.

Історію України вишиває 77-річний майстер

Євген Цимбалюк

ДУБНО, Рівненська область. – Юрій Савка з Луцька за 15 років років творчої праці створив дивовижну вишивальну ґалерію знаменитостей під назвою „Штрихи історії України у вишиваному портреті“. В Дубенському замку була представлена персональна виставка мистця, що зібрала до одного гурту портрети Івана Богуна, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Олени Пчілки, Митрополита Андрея Шептицького, Симона Петлюри, Романа Шухевича, В’ячеслава Чорновола та багатьох інших сподвижників українського духу.

Ю. Савка захопився вишиванням у 1996 році, коли в Луцьку експонувалася виставка о. Дмитра Блажейовського, визнаного майстра вишивання ікон. Таким чином з’явилися образи св. Юрія, Волинської Божої Матері, Папи Івана-Павла II. Опісля Ю. Савка перейшов до Шевченкіяни, зробив ряд портретів Лесі Українки. Потім організував свою першу виставку. Відтоді відбулося понад 50 виставок в Україні, Росії, Чехії, США.

Майстер ніколи не продавав вишиваних портретів, а роздарував їх чимало.



Юрій Савка. „Іван Богун“.


Юрій Савка проводить лекцію з вишивання.

Енциклопедія про...

(Закінчення зі стор. 12)

З бандурою і я пов’язаний від 1946 року, завдяки своєму учителеві Г. Назаренкові, який навчив грати та прищепив мені любов до бандури. Я знаю багатьох бандуристів у різних країнах світу і можу стверджувати, що усі вони – українські патріоти. Це важливе спостереження.

Про авторів книги.

Заслужений працівник культури України Б. Жеплинський народився 1929 року у Дрогобичі, вчився у Львівському політехнічному інституті, де грав в інститутській капелі бандуристів. За фахом інженер-хемік-технолог, науковець, публіцист, громадський діяч. У капелі грав в 1946-1950 роках. Після ув’язнення повернувся до Львова, очолив Львівське відділення Національної спілки кобзарів України.

Дарія Ковальчук (Жеплинська) народилася у Львові 1957 року. За фахом інженер-хемік-технолог, педагог-музикант. В 1967-1969 роках була учасницею дитячої капели бандуристів „Заспів“. Автор наукової праці „Кобзарство в церковно-релігійній традиції українського народу“.

Книжка видана за сприяння Фонду св. Володимира у Львові (директор Ігор Матушевський), Лесі Крип’якевич та родини Чепелів з Дрогобича.

Замовлення на придбання книги можна надсилати на адресу: Богдан Жеплинський, вул. Любінська, 101 Б, пом. 75, Львів 79054 Ukraine. Тел.: (380-322) 629-239, або мобільний (380-67) 377-1045.

Ця важлива книжка є уже на полицях однієї з найбільших бібліотек світу – у Британській бібліотеці в Лондоні.

Лондон

Виставка болгарських мистців в українському музеї

Марія Климчак

ЧИКАҐО. – Свій п’ятий виставковий сезон Спілка болгарських мистців за кордоном відкрила груповою виставкою в Українському Національному Музеї. Молоді автори Василен Васевський, Євгенія Петрова, Івайло Йошовський, Любомир Велков, Анелія Шалакова, Раліза Владімірова, Григор Малінов, Мілена Праматарова, Костантин Коста, Алекс Петков, Костантин Ґріґорієв представили свої мрії й бажання в картинах і скульптурі.

Під час відкриття виставки 2 березня промовляли віце-президент музею Лідія Ткачук, куратор Марія Климчак, голова болгарської спілки В. Васевський. Генеральний консул Болгарії у Чикаґо Семеон Стойлов.

Яскраві барви національного вбрання та виступ ансамблю болгарського народного танцю „Гора” вписалися у загальну картину зустрічі весни в музеї. Понад 160 гостей завітали у цей вечір до музею. Виставка триватиме до 25 березня. Адреса музею: 2249 W. Superior St., Chicago, Il 60612.


Болгарські мистці під час зустрічі з працівниками Українського Національного Музею. (Фото: Софія Федащин)

Успішний письменник...

(Закінчення зі стор. 10)

цузькі інтелектуали не знають і не розуміють розміру України. Коли вони почули, що в Україні живе 45 мільйонів людей, вони були в шоці. Це показує обізнаність світу щодо нашої держави. Для тих, хто живе в Азії, звичайно, Україна ще більш абстрактна держава, ніж для европейців. Але головна проблема – це кліше, які, на жаль, мають стосунок до реальности: політична та економічна корупція тощо. До речі, цікаво, що уява багатьох росіян про Україну змінилась після Помаранчевої революції на краще, і тепер, коли в Росії реґулярно відбуваються акції протесту, в промовах опозиціонерів слово „Україна” лунає часто і з позитивним акцентом. А взагалі громадяни кожної країни шукають щось спільне в історичних процесах, в досвіді. І для слухачів з Південної Кореї, що була довгі роки окупована і Китаєм, і Японією, цікавим виявились історичні моменти України в складі Російської імперії та СРСР.

Це щастя – бути дітьми патріота

Зеня Ковальчин Брожина

Щаслива Вкраїно,
що мала і маєш синів тих святих,
що стали безсмертні
і зорею нам сіяють –
молися за них.
Марія Прокопець

У холодний, сірий осінній день, 14 жовтня 2011 року, вірний син України повернувся в родинне село Грушатичі, Старо-Самбірського району, Львівської області: в цей день Святої Покрови національні свідомі селяни вшанували свого земляка посвяченням пропам'ятної дошки та цілоденною святковою програмою на честь голови Світового Братства Вояків УПА Івана Дзіндзюри-„Столяра" – Михайла Ковальчина-„Бурого".

20 літ після відновлення державної незалежности України український уряд не зумів пошанувати патріотичних і жертовних вояків, які боронили український народ від загарбників на своїй землі. Але український народ шанує пам'ять своєх справжніх героїв.

Організатори цього свята запросили нас, дітей св. п. М. Ковальчина, до участи, і ми з вдячністю – мій брат Тарас, чоловік Євген і я, прилетіли з Америки до Львова, де нас сердечно привітала татова і мамина родина – Дзіндзюри та Світенки.

У той урочистий день, переїжджаючи теренами Львівщини, ми бачили у багатьох селах та містах вияви пошани до героїв УПА, але у Грушатичах безпосереднє вшанування пам'яті нашого батька зворушив нас до глибини сердець.

В'їжджаючи у Грушатичі, вперше ми бачили церкву, яка спочивала на горбочку, оточена садами і полями, мов вимальована на картині. Хоча ще було дуже рано, але на Службу Божу ми все ж спізнилися, бо дорога зі Львова була довга і крута.

В церкві, в якій колись хрестили нашого батька, о. Орест відправляв Божественну Літургію з нагоди свята Покрови. По Службі Божій селяни відразу приступали до нас, впізнавши, що ми приїхали здалека. Всі нараз почали знайомитися і повідомляти, як кожен здальша чи зближча споріднений або як пам'ятав родину Дзіндзюрів.

Богдан Лапицький, головний ініціятор свята, представив нас нашим доти незнайомим троюрідним братам і сестрам та пообіцяв, що зустрінемося ще пізніше, а тепер нас очікують школярі.

Грушатицька школа – це невеличкий цегляний будинок, де при вході вже стояло близко пів сотні учнів. Тільки ми увійшли, директор школи Галина Муляр стала знайомити нас з дітьми та вчителями. Школярі вручили нам квіти, віршували та запросили до своїх клясних приміщень. Була прекрасна нагода спокійно поговорити з дітьми, з учителями, відповісти на багато їхніх запитань. Знаючи, що ми виросли в Америці, вони були дуже здивовані з нашої цілком природної української мови і вимови. Тішилися разом з нами, коли пояснювали нам, що цей шкільний будинок, як і шкільні лави, – ті самі, в яких сидів наш батько понад 80 літ тому...

Кругом школи зеленіла поляна, і в одному моменті виринув дитячий сміх. Діти бавилися з маленьким песиком, який сполошив з кущів повно білих гусей, і між галасом дітвори, мені здавалося, я також чула і дитячий голос тата...

Відтак Б. Лапицький привів нас до двору троюрідного брата Івана Леха. Зі сльозами в очах він обнімав нас і вів до хати. Там вже зібралося зо три десятки гостей на святковий обід. Обдарували нас короваєм та вишивками, як водиться в традиційному українському домі, і нам дали відчути, що ми перебуваємо між своїми, в родинному колі. Дуже смачні страви готувала сама господиня Іванка Лех. Поміж розмовами співали пісні та випитували нас про батька. Говорили б до пізньої ночі, але програма не дозволяла.



Пропам'ятна дошка в пошану Михайлові Ковальчинові в селі Грушатичі Старо-Самбірського району Львівської області.

Усі разом, гуртом вернулися ми до церкви, де тепер вже о. Орест і монах Назарій очікували нас, щоб служити Панахиду в пам'ять нашого батька. Знову селяни виповнили церковцю. Після Панахиди, на доручення отців, люди винесли з церкви хоругви, а за ними й усі інші сходили в долину до Народного дому. До того моменту я лише на світлинах бачила такий похід, де ціле село маршувало на народне віче.

Нас чекало посвячення пропам'тної дошки старшини УПА, видатного громадсько-політичного діяча світового українства, Івана Дзіндзюри „Столяра" – М. Ковальчина „Бурого". Вивішена на широкій сцені перед головним входом до Народного дому, пропам'ятна дошка була закрита синім полотном. Б. Лапицький запросив Тараса, Євгена і мене відслонити дошку... З чорного мармуру глянув прямо на нас мій тато. Без сумніву, він виглядав щасливим, що вернувся до рідного дому, в улюблену неньку-Україну, яку обороняв своїми грудьми, і за яку був готовий кожної хвилини віддати своє життя.

Про тата і його участь у визвольних змаганнях, про активну суспільну працю в США, присвячену ідеї відновлення державности української нації, про збереження історичної пам'яті народу говорило багато промовців.

Коли ми гадали, що програма добігає кінця, нас зустріла ще одна несподіванка. Мов на сонячних проміннях линули співи. Дорогою до Народного дому ішли діти, жінки і чоловіки, вбрані у вишиті строї та співали знайомі народні пісні. Невдовзі у великій залі Народного дому розпочався святковий концерт. Привітали нас чудовим короваєм та піснею, яка викликала в нас сльози. Її написала учителька Грушатицької школи Люба Стебельська і присвятила нашому батькові:

На Прикарпатті, в рідній Україні
Розкинулось моє село в долині,
Там дух і слава вояків УПА
Живе в серцях у нас і нині.
Приспів:
Пане Іване, відважний вояче,
Пане Іване, наш славний земляче.
Через роки у пам'яті
Ви повернулися в село,
А скільки літ Вас не було...

Вже зовсім стемніло, коли скінчився чудовий і величний вітальний концерт. А надворі, на сусідній поляні, запалала велика ватра...

Хоча стіни батьківської хати, у якій він народився, вже давно розвалилися, я відчувала, що тато має притулок у серцях своїх односельчан.

(Закінчення на стор. 15)

Захищаючи право...

(Закінчення зі стор. 2)

важення принципу гендерної рівності в усіх сферах політичного та суспільного життя.

Ви – науковець в галузі суспільно-гуманітарних наук та очільник найвищого суспільного інституту – закликаєте українське суспільство мислити категоріями мітологічної свідомости понад двотисячорічної давнини та керуватися законами природи у політичній сфері.

Ви – один з чинних провідників демократичної держави – заперечуєте один з базових принципів сучасної демократії. Ви – поборник українських традицій – сліпо транслюєте патріярхальні гендерні стереотипи, які не мають жодного наукового підґрунтя. Подібні висловлювання остаточно підірвали нашу повагу до Вас як до державного діяча, політика та вченого.

Своїм коментарем Ви образили честь та гідність усіх жінок України, які щодня своєю фаховою працею у різних сферах політики, економіки, спорту, освіти і культури засвідчують свій непересічний інтелектуальний, творчий та провідницький потенціял. Кожна з нас сприймає Ваші слова як особисту образу. Лицемірні виправдання Вашої прес-служби не змінюють суті сказаного, а лише засвідчують Вашу нездатність визнавати та виправляти власні помилки.

Зважаючи на те, що Ви вже не перший раз відзначаєтеся подібними зневажливими „привітаннями" українського жіноцтва напередодні Міжнародного дня боротьби за права жінок, для нас є цілком очевидно, що Ваші особисті переконання та погляди у питанні гендерної рівности є цілковито несумісні з Вашими посадовими обов’язками та функціями народного депутата і Голови Верховної Ради України. Тому ми пропонуємо Вам негайно скласти свої повноваження. Водночас ми, представниці громадських організацій, активізуємо нашу просвітницьку роботу, щоб під час наступних парляментських виборів жінки України не підтримували Вас та Вашу партію.

Ми вимагаємо від Вас негайного публічного вибачення перед усім українським жіноцтвом за приниження, яке Ви усім нам завдали.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, Марія Шкамбара, президент,
Українська асоціяція дослідників жіночої історії, Оксана Кісь, президент,
Гендерна експертна плятформа „Крона", Людмила Гуслякова, голова,
Львівський науково-дослідний центр „Жінка і суспільство", Оксана Кісь, голова,
Музей історії жіноцтва, історії жіночого та гендерного руху, Тетяна Ісаєва, директор,
Союз Українок Америки, Маріянна Заяць, голова,
Західньоукраїнський центр „Жіночі перспективи", Любов Максимович, директор,
Закарпатський центр гендерної освіти, Маріанна Колодій, директор
Волинський гендерний центр, Оксана Ярош, директор,
Інформаційно-освітній центр „Жіноча мережа", Лайма Гейдар, голова,
Жіночий консорціюм України, Марія Алексеєнко, голова,
Громадська організація „Жінки в науці", Віра Троян, голова,
Громадське об’єднання християн „Центр св. сотника Корнилія", Роман Зуєв, голова,
Київський інститут гендерних досліджень, Марфа Скорик, виконавчий директор,
Громадська організація „Школа рівних можливостей", Лариса Колос, голова правління ,
Науково-дослідний центр з проблем гендерної освіти Національної академії педагогічних наук України, Оксана Кікінежді, директор

Що є причиною...

(Закінчення зі стор. 5)

окремих справ найвагомішою перепоною для користувачів архівів", - наголосила І. Когут.

У свою чергу, В. В’ятрович відзначив, що в останні два роки ситуація з доступом до окремих фондів та цілих архівів погіршилася, що пов’язано з партійною заанґажованістю керівництва Державної архівної служби України.

Зокрема В. В’ятрович сказав, що керівник Держслужби комуністка Ольга Гінзбурґ часто наголошує, що треба обмежувати доступ до окремих архівів і навіть закривати від дослідників, бо, мовляв, вони „займаються не тим, чим треба". А вся річ у тім, що й сьогоднішні керівники Комуністичної партії України не хочуть, аби історики пильним чином розслідували злочини комуністичного режиму. Тому саме до документів, де міститься інформація про репресії громадян в добу СРСР, історикам дістатися найважче. Отже, саме партійність деяких чиновників є перешкодою для виконання ними службових обов’язків".

„Европейська практика вимагає максимальної відкритости архівних документів. В Україні ж вимоги Европейського союзу в бік покращення доступу до архівної інформації і надалі ігноруються", – зазначили учасники пресконференції.

Українська Інформаційна Служба

Це щастя...

(Закінчення зі стор. 14)

Ми щиро вдячні Б. Лапицькому за ініціятиву і організування цього проєкту. Складаємо низький поклин голові сільської ради, Ігорові Партиці за підтримання цієї ідеї; меценатові Андрієві Лопушанському, його Фондові і директорові Орестові Бонкові, дякуємо за добродійні дари, які уможливили цей проєкт; Всечеснійшим отцям Орестові і Назарієві за святкові відправи, посвячення пропам’ятної дошки та участь у народному вічі; депутатові районної ради Богданові Савці; членам організаційного комітету Ірині Дуді, Степанії Сидурчук, Іванці Лех, Ігорові Рибакові; за теплі віршовані композиції нашу щире спасибі Марії Прокопець.

Ті жовтневі дні навіки залишаться в нашій пам’яті – у вдячній пам’яті дітей українського революціонера.

Джексон, Ню-Джерзі

Вшанували пам'ять...

(Закінчення зі стор. 11)

отеки, де сьогодні міститься Центр періодики. Відділові мистецтва, що розташований в Палаці мистецтв ім. Тетяни й Омеляна Антоновичів, М. Коць подарував свою колекцію творів мистецтва XVIII-XX ст., яка налічує 160 одиниць.

2 березня минула річниця смерти М. Коця. Майже одночасно вийшов друком капітальний каталог цієї колекції. Керівництво Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника таким чином вирішило вшанувати пам'ять своїх великих доброчинців, св. п. подружжя І. та М. Коців.

В анотації до видання сказано: „Каталог містить коротку передмову, 64 біографічних довідки про художників, що працювали в Україні і поза її межами у XVIII-XX ст., їх міркування про мистецтво і висловлювання дослідників про творчість митців, репродукції творів колекції у повному обсязі та вибрану бібліографію. У книжці подано важливу науково-довідкову й ілюстративну інформацію українською й англійською мовами, підготовану з урахуванням великої джерельної бази, яка недостатньо висвітлена в історії української культури".

Упорядниця каталогу й авторка вступної статті, кандидат мистецтвознавства Лариса Купчинська, є науковою співробітницею Інституту дослідження бібліотечних мистецьких ресурсів Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника. Вона читає лекції з мистецтвознавства у Львівському національному університеті ім. Івана Франка; у 2009 році видала друком монографію „Творчість Т. Копистинського у контексті розвитку образотворчого мистецтва західньоукраїнських земель другої половини XIX-XX ст.".

У своїй ґрунтовній вступній статті Л. Купчинська ділить умовно мистецькі твори з колекції І. та М. Коців на дві типологічні групи. До першої групи вона зараховує твори тих митців, що, на її думку, своєю діяльністю „спрямували розвиток української мистецької школи у нове річище". Тут вона аналізує картини Тараса Шевченка, Теофіла Копистинського, Сергія Васильківського, Петра Левченка і Миколи Бурачека.

До другої групи входять праці українських митців, що творили переважно поза межами України. Вона розглядає глибше надбання таких майстрів, як Олександер Архипенко, Дем'ян Горняткевич, Любомир Кузьма, Петро Мегик, Михайло Дмитренко, Едвард Козак, Людмила Морозова, Володимир Цимбал, Сергій Литвиненко, Петро Капшученко й Михайло Черешньовський.

Біографічні нотатки про окремих митців включають незвичайно вичерпні бібліографічні списки використаних упорядницею джерел і літератури. Треба згадати, що багато цих даних походить з архіву довгочасного органу Українського Народного Союзу, газети американських українців „Свобода".

Підсумовуючи, Л. Купчинська стверджує, що подарована колекція І. та М. Коців „конкретизує в українській культурі низку імен художників, багато з яких сьогодні навіть не згадані у словниках та енциклопедіях, може бути вагомим джерелом для вивчення маловідомих сторінок їхньої творчої біографії. Вона



Обкладинка каталогу „Українські меценати Іванна і Мар'ян Коць".

засвідчує високий рівень досягнень українських митців у різних видах і жанрах творчости, самобутність таланту кожного із них. Підтверджуючи національний характер української мистецької школи незалежно від часу і місця діяльности художників, колекція є безцінною частиною національного надбання".

Каталог має назву: „Українські меценати Іванна і Мар'ян Коці. Подарована колекція творів мистецтва XVIII-XX століть". Він вийшов у світ завдяки частковій фінансовій допомозі відділу в Джерзі-Сити Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч", довголітнім директором якого був свого часу М. Коць.

Надрукований у Львові наприкінці 2011 року на крейдованому папері, каталог альбомного формату 8.5 x 11 цалів має 316 сторінок тексту і 125 кольорових ілюстрацій. На жаль, фотографії ілюстрованих об'єктів, правдоподібно, знімалися по-аматорськи, бо їх репродукції в книзі позбавлені тонких півтонових перенесень.

Якщо хтось із читачів бажав би купити цей каталог, то буде розчарований. Наклад каталогу всього 150 примірників, і він не розпродується. Це зумовлене тим, що каталог є науково-довідковим виданнням, а згідно з правилами Національної Академії Наук України, складовою частиною якої є Львівська бібліотека ім. В. Стефаника, він призначений тільки для науковців і дослідників та зберігатиметься виключно на полицях декількох більших бібліотек України. Тонкощі таких академічних правил сучасній звичайній людині – незбагненні. А зміни в академічному світі – як відомо – приходять дуже повільно. Добрий приклад того – президент НАНУкраїни Борис Патон обіймає свою посаду ще від дуже далекого 1962 року...

Якби тих правил не було, то Палац мистецтв Бібліотеки ім. В. Стефаника – новореставрований коштами Фундації Т. та О. Антоновичів і в якому зберігається подарована мистецька колекція меценатського подружжя Коців – міг би влаштувати прекрасну виставку тих творів для загальної львівської публіки. І тоді можна було б надрукувати монументальний Каталог багатотисячним накладом і пропонувати його відвідувачам по поміркованій ціні. Відвідувачі напевно з великим задоволенням залишали б виставку, бо дізналися б про творчість багатьох невідомих їм досі українських мистців.

Александрія Вірджинія



У великій тузі ділимося болючою вісткою, що 11 березня 2012 р. на 76 році життя, відійшла у Божу святу вічність наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ і ТЕТА

св. п.

НЕОНІЛЯ БЕДРІЙ КРАМАРЧУК

народжена 14 травня 1935 р. в Тернополі, Україна.



В 1949 р. родина переїхала з Ульму, Німеччина, до Америки, насамперед до Нюарку, Ню-Джерзі. В Нюарку закінчила середню школу та бухгалтерію. Належала з братом Анатолієм Бедрієм до організації СУМ.

Молодою жінкою Неоніля любила танцювати бальні танці та грати на фортепіяно.

В 1958 році на веселій, чудовій Верховині у Glen Spey запізнала Зенона Крамарчука. Вони одружилися в 1959 році, а незадовго народився у них син Зенон молодший. Коли діти Зенон та Борис пішли до школи, вона працювала при церкві св. Юра в Ню-Йорку, де була також парафіянкою.

Неоніля всією душею любила всіх своїх онуків, мала велике бажання, щоб онука Оксана продовжувала танцювати балет. До кінця свого життя Неоніля була вірною донькою Матінці Божій і Господові Богу Ісусу Христу, а також відмовляла вервицю.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ, ПАРАСТАС, ПАНАХИДА відбудуться

15 березня 2012 р. – можна відвідати Покійну

16 березня 2012 р. о год. 7:30 вечора - Панахида у похоронному заведенні Петра Яреми, 129 E 7th Street, New York, NY 10009

17 березня 2012 р. о год. 10:30 ранку відбудеться Заупокійна Служба Божа в Українській католицькій церкві св. Юра. Тіло Покійної буде поховане на цвинтарі Holy Cross.

У глибокому смутку залишилися:

муж	– ЗЕНОН
син	– ЗЕНОН з дружиною НАТАЛЕЮ
син	– БОРИС з дружиною ІРЕНОЮ
внуки	– ЮРА, ОКСАНА, БЕРНАРД, СТЕФАНІЯ, ЛАРИСА, МАРЧИК
братова	– ТАНЯ БЕДРІЙ – Мисисага, Онтаріо.
сваха	– ОКСАНА з Івано-Франківська, Україна
	Родина в Україні, Америці та Канаді.

Вічна Їй пам'ять!

Замість квітів, пожертви в пам'ять Покійної можна складати на : Сестри Чину св. Василія Великого, Монастир Введення в храм Пресвятої Богородиці, Провул. 3-ій Селецький, 9, м. Житомир 10009, Україна. Чеки посилати до Ukrainian National Federal Credit Union, 215 2nd Ave., New York, NY 10009. Tel. 212-533-2980. Просимо зазначити що це на Monastery Construction Fund, Acct. No. 16504.



Повні болю і смутку повідомляємо всіх членів Світової Ліґи Українських Політичних В'язнів і всю українську громаду, що в неділю, 12 лютого 2012 р. відійшов від нас у Божі Хороми патріярх політв'язнів окупаційних режимів України



св. п.

д-р ЛЕОНІД МОСТОВИЧ

шляхетна людина, взірцевий чоловік, добрий батько, дідусь, люблений і шанований усіми, хто його знав, приязний до всіх, а головно до своїх товаришів недолі у тюрмах і кацетах, в тому числі і до мене Богдана Качора, у кацетах Авшвіцу, Мавнтгавзену, Мельку і Ебензе. Етичний член ОУН, професіонал, політичний і громадський діяч, великий прихильник і спонзор української науки, був прикладом для нащадків. У нашій Світовій Лізі, виконував функцію контролера.

Просимо Всевишнього, щоб за всі земні заслуги Покійного прийняв Його до себе туди, де праведні спочивають.

Скорботній дружині пані Оксані, дітям і онукам та усій засмученій родині Мостовичів, Дейчаківських, Воляників висловлюємо наше щиросердечне співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

Світова Ліґа Українських Політичних В'язнів.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ Свобода
☐ The Ukrainian Weekly

Ім'я і прізвище: ....

Число телефону: ....

Число Відділу (якщо член УНС): ....

СТАРА Адреса: ....

....

НОВА Адреса: ....

....

☑ На зміну адреси проситься долучити $1.00 ☑ Зміна триває 1-2 тижні





НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
в АМЕРИЦІ
повідомляє своїх членів та громаду,
що 7 березня 2012 р. відійшла з цього світу
Почесний член НТШ-А, член Управи НТШ-А,
редактор газети „Свобода",
голова Спілки Українських Журналістів Америки

св. п.

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ

народжена 24 листопада 1917 року в Львові.

Журналістка, письменниця, громадська та пластова діячка.

Закінчила Вищу Школу Журналістики у Варшаві (1939), співпрацювала із львівським щоденником „Діло"; під час Другої світової війни – з молодіжним журналом „Дорога" та Українським Видавництвом у Кракові.

1947 року переїхала до США. Редаґувала пластові часописи „Молоде життя", „Юнак", „Пластовий Шлях" і журнал „Наш голос" (2001-2003).

Займала найвищі керівні посади у Пласті.

Авторка книжок-есеїв та нарисів „Про це і те" (2000) та „Про вчора і сьогодні" (2003).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Їй пам'ять!

Управа НТШ в Америці

У 40-ий ДЕНЬ
ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ

св. п.

МАРІЙКИ БІЛИНСЬКОЇ-СОЛТИС

будуть відправлені

29 березня 2012 р.

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в

- **соборі св. Юра – Львів, Україна;**
- **монастирі оо. Василіян – Гошів, Україна;**
- **церкві Різдва Пресвятої Богородиці – Долина, Україна;**
- **соборі Входу в Храм Пресвятої Богородиці – Норт-Порт, Фльорида;**
- **церкві св. Володимира – Гемпстед, Н. Й.**

Про молитви за спокій душі Покійної просить родина.

Вічна Їй пам'ять!



В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ
НА «ВІЧНУ ВАТРУ»
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА США
і
КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА США

поминають
незабутню та дорогу подругу

бл. п.
пл. сен. кер.

ЕВСТАХІЮ ГОЙДИШ, ГР

1914-2011

яка довголітньо працювала як
Голова Крайової Пластової Старшини США
Голова Крайової Пластової Ради
та Крайова Комендантка Новачок

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!



З великим сумом ділимося вісткою,
що наша дорога Мама і Бабуся

бл. п.

Ольга Кузьмович
(О-КА)

народжена 24-го листопада 1917 року,
яка ціле своє доросле життя посвятила
журналістичній і пластовій праці,
відійшла від нас дня 7-го березня 2012 року

У глибокому смутку залишилися:

діти – **Христя з мужем Christopher Vickery**
– **Юрко з дружиною Мартою**
внуки – **Коля Савицький з дружиною Калиною Процик та їхньою донькою Таїсою**
– **Надя Савицька з мужем Carl Hill-Popper**
– **Катря Кузьмович**
– **Татяна Кузьмович**
– **Маркіян Кузьмович**

ТА БЛИЖЧА І ДАЛЬША РОДИНА В АМЕРИЦІ,
УКРАЇНІ, ФРАНЦІЇ, АВСТРАЛІЇ, І БРАЗИЛІЇ

Панахида відбулася в п'ятницю, 9-го березня, у похоронному заведенні Петра Яреми в Нью-Йорку.

Заупокійна Служба Божа відбулася в суботу, 10-го березня, в церкві св. Юра в Нью-Йорку, а похорони на українському цвинтарі св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви на:
Plastovyi Shliakh, P.O. Box 303, Southfields, NY 10975
або
Shevchenko Scientific Society, Inc., Olha Kuzmowycz Fund
for Journalism, 63 Fourth Avenue, New York, NY 10003





КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
І
КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА
ділиться сумною вісткою з пластовою
родиною що з волі Всевишнього
в середу, 7 березня, 2012 р.
відійшла на Вічну Ватру

св. п.
пл.сен. керівництва

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ, ГР

Голова Крайової Пластової Старшини США від 1960-1963 р і 1989-1993 р,
Голова Головної Пластової Булави від 1970-1974 р
Головний Редактор журналу "Юнак" від 1968-1992 р

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
Родині Покійної висловлюємо наше глибоке співчуття





Ділимося сумною вісткою,
що 7 березня 2012 року
відійшла на Вічну Ватру

св. п.
пл. сен. кер.

ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ, Гр.

опікун, дорадник, активна членка референтури, виховниця та інструктор 'Школи Булавних' від 1969 року.

Члени референтури ШБ, абсольвентки та учасниці вдячні подрузі Ользі за її невимовно великий вплив у нашому пластовому вихованню.

Нехай вітрець на поляні в Гантері понесе нашу вдячність і нашу пісню подрузі Ользі при Вічній Ватрі!

Референтура ШБ



Організація Державного Відродження України (ОДВУ) з глибоким смутком повідомляє членство та укаїнську громаду що в суботу, 3-го березня 2012 р. в Торонто, Канада, відійшов у вічність



Голова ПУН

св. п.

інж. МИКОЛА ПЛАВ’ЮК

котрого візею ціле своє життя було „Україна життя моє”

Це знаменне гасло Він втілював у все своє многогранне життя: тоді, коли був провідним пластуном, коли працював у громаських організаціях, коли був Головою СКВУ, тоді коли, займав пост президента УНР в екзилі і тоді коли віддавав усе своє єство праці в Організації Українських Націоналістів, займаючи пост Голови ПУН понад 30 років свого життя.

Панахида відбулася в середу 14-го березня 2012 р. в домівці Українського Національного Об’єднаня, 145 Evans Ave., Toronto, Canada

Похоронні відправи відбулися в четвер, 15-го березня, 2012 р. в УКЦ Св. Покрови, 419 Pearl St., Burlington, Canada, а опісля на вічний спочинок на кладовищі св. Володимира в Oakville.

Дружині Ярославі та дітям Оресту, Нестору, Уляні та Оксані з родинами складаємо наші найглибші співчуття.

Вічна Йому Пам’ять!

Центральна Управа ОДВУ



Ділимося сумною вісткою що у вівторок, 20 вересня 2011 р. відійшла у вічність наша найдорожча та незабутня МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ



св. п.

ЕВГЕНІЯ КУЦІЛЬ

з дому Бардин

нар. 29 вересня 1913 р. в Судові Вишні, Україна, дружина пок. Стефана Куціля.

Перед приїздом до Америки була вчителькою в Австрії. В США була довголітньою членкою церкви св. Йосафата та 47-го відділу Союзу Українок Америки в Рочестері, Н. Й.

У глибокому смутку залишені:

син - Роман Куціль з дружиною Дженіс
донька - Люба Дінґер з мужем Ранольдом
внуки - Ранольд Дінґер
- д-р Стефан Дінґер з дружиною д-р Патрицією Дінґер
- Роман Куціль
- Андрій Куціль
внучки - Христина Чорнобіль з мужем Богданом
- Пемеля Вейнер з мужем Джейсоном
правнуки - Роман, Олександер, Микола, Алекса, Макенна, Макейлин, Натан, Ґрейс і Лорен.
шваґер - Роман Куціль в Рочестері, Н. Й.
ближча і дальша родина в Україні, Америці, Канаді й Австралії.

Похоронні відправи відбулися в Українській католицькій церкві св. Йосафата в Рочестері, а відтак на цвинтарі Святого Гробу.

Вічна Їй пам’ять!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо родину та приятелів, що заупокійні Служби Божі у 40-ий день від відходу до Божого Царства

св. п.

ДАРІЇ ШУСТ

будуть відправлені в суботу, 31 березня 2012 року,

- **о годині 10:30 ранку в церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці в Мелроз Парк, Па., та**
- **о 9-ій годині у катедральному Храмі св. Володимира в Стемфорді, Конн.**

Просимо о молитви за спокій душі Покійної.

Ігор Шуст з родиною



У СЬОМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність (15 березня 2005 р.) мого дорогого МУЖА

св. п.

д-ра медицини

ВАСИЛЯ КОСТРУБЯКА

була відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в четвер, 15 березня 2012 р. в церкві св. Івана Хрестителя в Овіедо, Еспанія

Залишені у смутку:

дружина Реґіна, родина і приятелі.

У 40-ий ДЕНЬ ВІДХОДУ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК нашого найдорожчого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

св. п.

ВАСИЛЯ ЛЕВА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

- **в Українській католицькій церкві Входу в Храм Пресвятої Богородиці у Норт-Порті, Фльорида**
  24 березня 2012 р. о год. 9:00 ранку;
- **в Українському Греко-католицькому соборі у Львові**
  23 березня 2012 р.;
- **в Українській католицькій церкві св. Тройці у Силвер Спринґ, МД**
  23 березня о год. 6:30 по полудні;
- **в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла у Гилсборо, Н. Дж.**
  24 березня о год. 10:00 ранку;
- **в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й.**
  22 березня о год. 5:00 по полудні;
- **Українській католицькій церкві Царя Христа в Бостоні, МА**
  23 березня о год. 9:00 ранку.

Рідних і друзів просимо про молитви за спкій душі Покійного.

Вічна Йому пам’ять!

Дружина ОКСАНА з дітьми і внуками